

„LKB Kronika“ Nr. 72

LTSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo pirmininkui,

Eina nuo 1972 metų. Perskaitę duok kitam! Jei gali, padaugink!

Kun. Alfonso Pridotko, gyv. Telsių raj., Žarėnuose

Pareiškimas

(Tėsinys)

7. Ar gali Religinis kultūriškai nutremti kunigą, vyskupą iš jo gyvenamosios vietos į kitą rajoną, į kitą gyvenamąją vietą be Liaudies teismo sprendimo?

— Kaip kulto darbuotoja ta bausme bausti negali. Tokio įstatymo nėra.

8. Atrodo, kad kažkas savi- valiauja?

— Taip išieitu!

Kokios kyla mintys? Tėvynės išdavikai, šnipai, žmogžudžiai tik Liaudies teismo sprendimu gali būti baudžiami nutremimo bausme, ir tai ne ilgiau kaip 5 metus. Vy- kupas ištrėmimo jau išbuvo 25 metus, ir dar ne ga- las. Įdomu, kaip tai pavyktu soderinti su baudžiamuoju kodeksu? Vyskupas — ne tėvynės išdavikas, nebuvo iš šnipas, nepadarė grobstymo, o pagal nutremimo ilgamą yra blogesnėje padėtyje už juos. Vyskupui paskirta bausmė (pagal nutremimą) jau viršijo didžiausių nusikaltėlių bausmių ribas puse tūkstančio procentų.

Didžiausi nusikaltėliai turi teisę į gynybą teisme. Jie gali kreiptis į advokatą, kad juos apgint, kviestis gynybos liudininkus, pateikti nekaltumo įrodymus, remtis viešai paskelbtais įstatymais. Jie žino, kokia bausmė jie gali būti nubausiti, o nubausiti žino, kada jų bausmės laikas baigsis. Sprendimą

teisme priima teisėjas, pasitaręs su tarėjais, išklauses prokuroro ir advokato argumentų, o su vyskupu J. Steponavičiumi įvyko kažkas labai keisto. Net teisės specialistui atrodo, kad čia kažkas panašaus į savivaliavimą, kad baudžiamasis kodeksas neturi jokių straipsnių, kuriais remiantis galėtų vyskupą ištrėmti iš jo vyskupijos net virš 25 metų. Mano nuomone, tai savivaliavimas, kažkas peržengia viešai paskelbtus įstatymus. Kaip jums visa tai atrodo. Ar teisingai buvo pasielgta su vyskupu J. Steponavičiumi? Jei jūsų nuomonė kitokia, prašyčiau ją pareikšti. Jei mano pareiškime randate tiesos, nuosirdžiai prašau jus, padaryti viską, kas galima, kad vyskupui J. Steponavičiui būtų panaikintas ištrėmimas, kad jis galėtų grįžti į Vilnių ir ten eiti savo pareigas, kurioms jį paskyrė Šventasis Tevas.

Padėkite jį apginti, kad 1986 m. spalio 18., švedamas savo gyvenimui labai brangiu deimantiniu jubiliejų (75 metų amžiaus sukaktį), pajustų jūsų gerą širdį (valią) ir bent jubiliejaus išvakarėse gautų iš jūsų malonią žinią, kad ištrėmimas panaikintas. Jo adresas: Joniškio rajonas, 235467, Žagarė, Ždanovo 5-2.

Būsiu dėkingas, jei gausiu jūsų atsakymą į šį pareiškimą. Žarėnai, 2986.X.1.

Kai advokatai nesutaria

Jeruzalė. — Adv. Mark O'Connor apkaltino adv. Sheftel, kad jis noris nuvertinti jo kaip vyriausio advokato, poziciją ir bandęs nustatyti, kad Demjanjuko šeima būtų prieš jį. Jerusaleme Post laikraščio reporteris Ernie Meyer rašo, jog Yoram Shefter nėra tik vienas arba pagrindinis asmuo, prisidėjęs prie O'Connor pašalinimo. Jis pastebi: „Atrodo, jog Yoram Sheftel pasidarė ginčų objektu apie O'Connor ilgai besitęsiantį netinkamą teisi- pareigų atlikimą, o taip pat ir jo gerų ryšių trūkumą su aplinka“.

Prisimintina, jog visa Demjanjuko šeima, įskaitant ir žentą Edvardą Nishnic, visi išėjo prieš O'Connor. Pagaliau pats kaltinamasis pasakė teismui, jog jis daugiau nebe nori, kad O'Connor gintų jį. Tačiau jo kritika techniškai reikalais dar nebuvo visiškai pagrindas atsakyti jo patarnavimo. Galbūt tik ateitis parodys, kas slėpėsi visoje šioje byloje, rašo minėto laikraščio reporteris. „O'Connor pats pasakė man, jog ukrainiečiai nemėgsta jo“, rašo Ernie Meyer.

Advokatas kaltina advokatą

Liepos 19 d. laiške vyriausiajam teisėjui Dov Levin Mark O'Connor kaltino advokatą Sheftel. Jis rašė:

„Aš praitejtyje pranešiau Demjanjuko šeimos nariams apie advokato Yoram Sheftel apsilėi-

dimą ir nesupratimą bylos teismo metu. Bet šeima, nežūrint to, ji norėjo turėti ir toliau... Aš manau, jog patarimas atsiri- bota ir bandęs nustatyti, kad Demjanjuko šeima būtų prieš jį. Jerusaleme Post laikraščio reporteris Ernie Meyer rašo, jog Yoram Shefter nėra tik vienas arba pagrindinis asmuo, prisidėjęs prie O'Connor pašalinimo. Jis pastebi: „Atrodo, jog Yoram Sheftel pasidarė ginčų objektu apie O'Connor ilgai besitęsiantį netinkamą teisi- pareigų atlikimą, o taip pat ir jo gerų ryšių trūkumą su aplinka“.

Skundas rezignacijoje

O'Connor savo rezignavimo paruošė liudinininkus teismui, juos surado ir turi didelį patyrimą, kaip elgtis su liudinininkais ir kad tik jis vienas esąs gerai pasiruošęs šioje gynyimo byloje.

Pagaliau O'Connor savo laiške rašė, jog tik jis vienas paruošė liudinininkus teismui, juos surado ir turi didelį patyrimą, kaip elgtis su liudinininkais ir kad tik jis vienas esąs gerai pasiruošęs šioje gynyimo byloje. O'Connor konstatavo, jog jis

Popežius Jonas Paulius II kalba su rabinu Mordecai Waxman, Žydų delegacijos vadu, kurie vizitavo popežiuoju vasaros rezidencijoje. Šalia rabinas Gilbert Klaperman. Toliau kardinolas John Willebrands. Susitikimas užtruko 65 minutes Castel Gandolfo, Italijoje.

Vatikano susitikimas su žydų atstovais

Castel Gandolfo. — Rugsejo 1 d. įvyko nepaprastas susitikimas tarp popežiaus Jono Pauliaus II ir devynių žydų atstovų. Iš to susitikimo spauda daro tris išvadas:

Katalikų Bažnyčia sutinka paruošti oficialų Bažnyčios raštą Holocausto tema, prieš tai išklausus žydų vado komentarus prieš jį spausdinant;

Vatikanas sutinka padaryti pakeitimus organizacinėje plotmėje, jog būtų galimas dialogas su judaizmu ir kad būtų artimesni ryšiai tarp žydų ir Vatikano diplomatų;

Vatikanas sutinka toliau svarstyti diplomatinį ryšių reikalą su Izraeliu.

Vis dar Waldheimas

Spaudos konferencijoje rabinas Mordecai Waxman, kuris yra tarptautinio žydų komiteto vadovas religiniams reikalams, sakė, jog jie tiki, kad ateityje bus išvengta tokių „klaidų“ kaip Waldheimio priėmimas. Vatikanas gi sakė, kad Austrijos prezidento Kurt Waldheimio priėmimo buvo rimtas pagrindas. „Žiūrint iš katalikų ir žydų santykių perspektyvos paskutiniams 20 metų, šiandieninis susitikimas su popežiumi yra labai svarbus“, pasakojo rabinas Waxman, išėjęs iš popežiaus patalpų. Septyni žydų vadai buvo iš Amerikos, vienas iš Šveicarijos ir vienas iš Izraelio.

Žydai pranešė, jog popežiaus vizito Amerikoje, kai jis rugsejo 11 d. atvyksta į Miami, nebeboikotuos.

Santūrus popežiaus žodis

Susitikimas buvo spaudai neprieinamas, bet spauda galėjo kalbėtis su atstovais prieš susitikimą ir po jo. Popežius ir jo vizitotojai — rabinų grupė, kardinolas Willebrands, kele-

turis pakankamai dokumentų ir liudinininkų parodymų, tiesiogiai surištų su Demjanjuko asmens patikimumo įrodymais.

Demjanjuko gynybą komisijos narys archyvas William Turchnyn po to pasakė, jog adv. O'Connor vadovybėje gynyimo dokumentai nebuvo gerai paruošti teismui.

tas kunigų — susėdo pusrūčiū prie stalą, ant kurio buvo padėtas atverstas Šv. Raštas. Popežius pasveikino kiekvieną rabiną ir tada atsėdėjo veidas į veidą prieš žydų atstovus. Visi devyni žydai kalbėjo vienas paskui kitą, paliesdami Waldheimio vizitą pas popežius, antisemitizmą, Holokaustą ir ryšius su Izraeliu. Kai jie baigė, popežius jiems kalbėjo apie 20 minučių. Nebuvo jokių klausimų — atsakymo formos pašnekesių.

Popežius savo žodį pradėjo, primindamas, kad, kaip tik šiandien yra 48 m. sukaktis, kai Hitlerio Vokietija pradėjo invaziją į Lenkiją. Jis pasakė, jog jam gerai yra žinomi nacių darbai, bet Waldheimio neprisiminė. Jis taip pat palietė geresnių ryšių reikalą ir ekumeninės dvasios stiprinimą tarp religijų.

Pasiruošimo sesija

Prieš susitikant su popežiumi rabinai turėjo visą dieną užsitęsusią pasiruošimo sesiją su Vatikano oficialiais asmenimis. Diplomatiniai klausimai buvo apkalbėti su Vatikano Valstybės sekretoriato pareigūnais. Pvz. visą dieną Vidurinių Rytų politiniai klausimai vedė diskusijas prel. Luigi Gatti su vienu žydų atstovu.

Po susitikimo buvo išleistas bendras komunikatas. Pats įdomiausias komunikato punktas yra tai, kad žydų delegacija pasisako prieš tuos, kurie bet kada rengs antikatalikiškas manifestacijas ir pažada jungtis su katalikais prieš jas, remdami katalikiškas pastangas.

10,000 politinių kalinių

Managua. — Nikaragvoje neseniai įsikūrė nauja žmogaus teisių gynybos organizacija, pasivadavusi „Politinių belaisvių motinų ir tėvų komiteta“. Naujasis komitetas, palaikantis ryšius su socialine krikščionių politine partija, pirmuoju savo uždaviniu laiko derybų užmezgimą su Nikaragvos valdžia dėl visuotinės amnestijos paskelbimo politi-

TRUMPAI IŠ VISUR

— New Yorke Amerikos pareigūnai investiguoja Panamos vado gen. Noriega nelegalius veiksmus narkotikų prekyboje ir uždraustų instrumentų pardavime komunistinėms šalims.

— Jeruzalėje prasidėjo špi- onazo byla, kai M. Vanunu išdavė Izraelio branduolines paslaptis britų laikraščio žiniui, nurodydamas kur yra pastatytas branduolinis reaktorius ir bombų gamintoja fabrikas Nevevo dykumoje.

— Washingtone buvo bijoma, kad maištininkai Filipinuose nepultų Amerikos bazes. Pentagone turima duomenų, kad komunistų sukilėliai buvo pasiruošę pulti amerikiečių karių.

— Paryžiuje prancūzų premjeras Jacques Chirac padėkojo rock dainininkei Madonai už 83,000 dol. auką AIDS ligos tyrimams.

— San Salvadore kairieji sukilėliai pranešė, jog jie skelbia 5 dienų paliaubas ir nori susitarti su vyriausybe, kad galėtų baigti 8 metų karo stovį. Apskaičiuojama, kad nuo civilinio karo pradžios El Slavadore žuvo 63,000 žmonių.

— Koelno arkivyskupas kardinolas Hoeffner sveikatos sumetimais atsisakė dalyvauti konferencijos pirmininko pareigų. Kardinolas Hoeffner, kuris yra 80 m. amžiaus, nuo liepos mėnesio pradžios yra ligoninėje, kur yra gydomas nuo auglio smegenyse. Kardinolas buvo paskirtas Koelno arkivyskupu 1969 m.

— Chicagos miesto Grant Parko vasaros koncertai baigėsi praėjusį savaitgalį. Po trumpo atostogų simfoninis orkestras pradės groti Lyric operos pastatymuose.

Kaip buvo pranešta apie demonstracijas

Trys naujojo gyvenimo kūrėjai

Vilnius. — Okupuotoje Lietuvoje įvykusi protesto demonstracija rugpjūčio 23 d. visoje pasaulio spaudoje sulaukė nemažo dėmesio. Kai kurie dienraščiai net po kelis kartus apie tai rašė ir kėlė Stalino ir Hitlerio pasirašytą sutartį, kurios Sovietų Sąjunga dar ir šiandien neatšaukė. Jos susitarimas su naciais tebelaikomas galiojančiu, kai šiuo metu visas pasaulis smerkia nacių darbus. Šia sutartimi buvo panaikintos trijų Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės ir Sovietų Sąjungos jėga užgrobtos, kurioms ir šiandien nepriklausomybė negražinta ir jos tebėra pavergtos, nors daugeliui pasaulio kraštų, kurie niekada nebuvo laisvi, nepriklausomybė buvo suteikta. Sovietų Sąjunga tebėra vienintelė kolonialinė valstybė, dar Pabaltijo tautoms nesugrąžinusi nepriklausomybės. Tokie buvo pasaulio spaudos keliama ta proga klausimai ir užsienio spaudos korespondentų aprašymai ir nebijoti už jas kovoti. Tikėjimas ir Bažnyčia Lietuvoje visais laikais buvo vienas stipriausių akstinių ir motyvų, kurie išlaikė lietuviškumą tautoje.

Taurus jaunuolis, užaugęs Lietuvoje

„Jauniausias šioje kompanijoje 27 metų Kiauklių bažnyčios zakristijonas Robertas Grigas. Išaugęs religinių ekstremistų šeimoje, dalyvavo nelegaliuose nacionalistų susibūrimuose. Kartu su kitais atskaliniais kūrė ir platino atsisaukimus, raginančius kovoti prieš Tarybų valdžią. Nacionalistų tarpe jis žinomas ir kaip „poetas“, sukūręs eilių, kuriose aukštinami nacionalistinio pogrindžio, veikusio Tarybų Lietuvoje pokario metais, dalyviai ir jų kruvini darbai“. Užsienio lietuvių gerai žino, jog daugel tauriųjų Lietuvos sūnų išėjo ginti Lietuvą nuo komunistų antplūdžio ir jie visada liks mūsų tautoje laisvės kovotojais. Tenka tik džiaugtis, kad komunistiniame režime užaugęs jaunuolis gali atskirti mūsų tautines vertybes ir nebijoti už jas kovoti. Tikėjimas ir Bažnyčia Lietuvoje visais laikais buvo vienas stipriausių akstinių ir motyvų, kurie išlaikė lietuviškumą tautoje.

„Tiesos“ žodžiai

Apie įvykusią laisvės Lietuvai reikalaujančią demonstraciją rašė ir Komunistų partijos leidžiama „Tiesa“ tuoj po įvykusios demonstracijos rugpjūčio 25 d. numeryje.

Štai jos žodžiai: „Viena uoliausių užsienio „dirigentų“ valios vykdytoju ir pagrindiniu rugpjūčio 23-osios susibūrimo organizatorių — Nijolė Sadūnaitė, prisidengusi religingumo kraiste, ši 49 metų moteris svarbiausiu savo gyvenimo tikslu pasirinko atvirą antitarybiškumą ir nacionalistinių idėjų skleidimą“. Nerašoma, kad tautinių idėjų skleidimą, nes savo tautos gynimas ten, Lietuvoje, neleistinas ir patriotizmui nėra vietos.

„Už antitarybinio turinio literatūros gamybą ir platinimą 1975 metais ji buvo nuteista 3 metus kalėjimo ir tiek pat nutremimo. Kalininio vietose bandė organizuoti įvairias priešiškas akcijas, siuntinėjo šmeižikiškus prasimanymus apie tarybinę tikrovę. Svarbiausias N. Sadūnaitės tikslas — įžūli savireklama. Užsienyje išleistoje knygelėje ji vaizduoja save sąžinės laisvės ir tikėjimo kankine, svarbiausia kovotoja Lietuvoje už žmogaus teises. Negalima nesutikti, kad Sadūnaitė yra viena didžiausių sąžinės laisvės kankinių, kovojanti už tikėjimą ir už žmogaus teises, tačiau toje knygelėje ji pati apie save nerašo, o patys faktai kalba už ją, kad ji tokia yra.

„Mikoliškių bažnyčios vargonininkas Alfonsas Bumbulis seniai žinomas kaip religinis ekstremistas. Tačiau bažnyčia jam pirmiausia yra priedanga skleistai nacionalistinei ideologijai. Mėgstamas A. Bumbulio užsiėmimas — parašų rinkimas po išgalvotais reikalavimais, nacionalistinių nuotaikų kursymas“. Ar tautinių idėjų puoselėjimas Lietuvoje ir lietuvių komunistų yra laikomas nusikaltimu?

Vargonininkas idealistas

„Mikoliškių bažnyčios vargonininkas Alfonsas Bumbulis seniai žinomas kaip religinis ekstremistas. Tačiau bažnyčia jam pirmiausia yra priedanga skleistai nacionalistinei ideologijai. Mėgstamas A. Bumbulio užsiėmimas — parašų rinkimas po išgalvotais reikalavimais, nacionalistinių nuotaikų kursymas“. Ar tautinių idėjų puoselėjimas Lietuvoje ir lietuvių komunistų yra laikomas nusikaltimu?

Demonstracijoje kalba Nijolė Sadūnaitė.

Kažin, ar „Tiesa“ tiki, ką ji pati rašo?

„Tiesos“ redakcija šį savo skaitytojų supažindinimą baigia šiuo išsireiškimu: „Pažymėtina, kad nė vienas iš jų nėra niekada dirbes visuomeninė naudingos darbo, nieko nenuveikęs nei materialinės gamybos, nei kultūrinio ar dvasinio gyvenimo srityse. Duona jie gauna iš užsienio nacionalistinių centrų, finansuojamų CZV. Tai erkės ant sveiko mūsų visuomenės kūno“.

Tai oficialūs komunistų žodžiai, kurie savaime patys kalba už save.

„Tiesa“ dar praneša, kad demonstracijoje, be tūkstančių žmonių, dalyvavo ir „ankščiau teisti už antvisuomeninę veiklą buvę nacionalistinių gaujų dalyviai tauragiškis Leonas Laurinskis, šiaulietis Jonas Petkevičius, vilnietis Jonas Pratuosevičius ir kiti“.

KALENDORIUS

Rugsejo 4 d.: Rozalija, Ida, Rimantas, Marinas, Germantė.
Rugsejo 5 d.: Laurynas, Obdulija, Erdenis, Dinga, Teisutis.

ORAS

Saulė teka 6:18, leidžiasi 7:21. Temperatūra dieną 80 l., naktį 57 l.

SPORTO APŽVALGA

ŠALFAS informacija

PABALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ ŠAUDYMO PIRMENYBĖS

1987 m. Šiaurės Amerikos Pabaltiečių ir lietuvių šaudymo pirmenybės vykdė Kanados estai Kanados latvių šaudykloje „Berzaine“, apie 40 mylių į šiaurę nuo Toronto, Ont.

Rugsejo 12 d., šeštadienį, vyks smulkaus kalibro šautuvų varžybos: Angliškas mačas (English match), Neapribotas šautuvas (Free rifle) ir Sportinis šautuvas (Sporting rifle). Pradžią — 10:00 val. ryto. Registracija nuo 9:00 val. ryto.

Taipogi rugsejo 12 d., bus pravaista medžioklinių šautuvų varžybos (Trap shooting): 4x25 taikinų iš 16 yd.; 2x25 taikiniai dvigubai (doubles) ir 2x25 taikiniai „handikapo“ (Handicap). Pradžią — 10:00 val. r. Registracija nuo 9:00 val. r.

Rugsejo 26 d., šeštadienį, vyks pistoletų varžybos: Standartinis pistoletas (Standard pistol), Neapribotas pistoletas (Free pistol) ir Centrinio sprogioklio pistoletas (Centre fire pistol). Pradžią 10:00 val. ryto. Registracija nuo 9:00 val. r.

Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų smulkaus kalibro ir pistoletų rungtyse. Medžioklinių šautuvų varžybos bus tik pabaltiečių pirmenybės, kadangi lietuvių pirmenybės jau buvo įvykdytos šį pavasarį, Hamiltone, Ont.

Dalyvių registracija visoms rungtims atliekama varžybų diena. Smulkias informacijas praneša ŠALFAS-gos šaudymo komiteto vadovas **Balys Savickas**, 340 Dixon Rd. #2004, Weston, Ont. M9R 1T1. Telef. (416) — 244-2267. Suinteresuotieji — kreipkitės į Savicką!

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių, latvių ir estų šau-

dytojams. Dalyvių skaičius neapribotas.

LIETUVIŲ GOLFO PIRMENYBĖS

1987 m. Šiaurės Amerikos Lietuvių individualinės ir tarpinės golfo pirmenybės vyks 1987 m. rugsejo 5-6 d., Quail Hollow Resort, I-90 & Rt. 44, Painesville, Ohio. Vykdo — Clevelando Lietuvių Golfo klubas. Smulkios informacijos pranešta visiems golfa kultivuojančioms klubams. Golfa ne kultivuojančieji klubai bei pavieniai žaidėjai, suinteresuoti šiomis varžybomis, prašomi kreiptis į pirmenybių vadovą: **Algis Nagevičius**, 7702 W. Pleasant Rd., Parma, OH 44130. Tel. (216) - 845-4954. ŠALFAS-gos Centro valdyba

1987 M. Š.A. LAUKO TENISO PIRMENYBĖS

1987 m. Šiaurės Amerikos lauko teniso pirmenybės vyks š.m. rugsejo 12-13 d. Chicagoje, Marquette Parko aikštėje prie St. Louis ir 67-tos gatvės.

Pradžią 9 val. ryto, registracija nuo 8 val. ryto. Programoje: vyrų A ir B vienetai, moterų A ir B vienetai, senjorų, jaunių ir mergaičių vienetai ir vyrų bei mišrūs dvejetai.

Registruotis iki rugsejo 9 d. pas **Dalią Stankaitienę** 2938 W. 67-ta g-vė, Chicago, Ill. 60629; telef. 312-778-6501.

Pradmes mokestis: vyrams, moterims ir senjorams 10 dol., jauniams ir mergaitėms 5 dol. ir dvejetai po 5 dol. asmeniui.

Artimiausias viešbutis Holiday Inn, 73 ir Cicero, telef. 581-5300.

TARPMIESTINĖS GOLFO ŽAIDYNĖS

Šių metų rugpjūčio 8 diena išaušo nekokia. Debesuota, tamsi ir niūri, bet golfo mėgėjai iš Detroito ir Clevelando, nekrepdami dėmesio jorą, skuba į pusiaukelėje esantį miestelį Elmore, Ohio.

Juk tai devintos tarpmiestinės golfo žaidynės tarp Detroito ir Clevelando golfo klubų. Po aštuonerių metų varžybų, abu klubai laimėjo po keturis kartus. Kam laimė nusišypsos šiais metais?

Susirinko daugiau negu trisdešimt golfo mėgėjų. Pradžią nieko gero nežada. Tik pradėjus žaisti, pradeda lyti. Bet sena golfo patarlė, kad niekada nelyja golfo pievose, ši karta išsipildė, nes lietus po trumpo pusvalandžio liovėsi ir daugiau ta diena nelijo.

Pasibaigus žaidynėms ir suskaičiavus kiekvienos komandos šešis geriausius rezultatus, paaiškėjo, kad šiais metais laimė lydo Detroito komanda, laimėjusia 16 smūgių skirtumu. Visų žaidimas buvo apyligis ir tik trys žaidėjai sužaidė žemiau 80. Tai buvo A. Nagevičius iš Clevelando ir A. Jakimčius bei A. Petrusis iš Detroito kas ir nusprendė laimėjimą.

Kadangi mes visi taip pat dalyvavome Elmore miestelio

atvirose pirmenybėse, tai visi laimėjo įvairių dovanų ir nusiiminusių nesimatė. Pasivaishę keptu jautiu ir atsivėsinę šaltu alučiu, išsiskirstėme į namus.

Šios metinės tradicinės žaidynės kas metai sutraukia vis didesnę grupę golfo mėgėjų kurių tarpe dalyvauja įvairaus amžiaus golfo žaidėjai, nuo 16-18 metų jaunuolių iki žilagalvių ir beplaukių pensininkų. Tai yra gražus pavyzdys lietuviško bendravimo ir golfo populiarumo mūsų tarpe; jį reikėtų platinti kiek galima daugiau.

V.P.

Golfininkai po Clevelando ir Detroito Lietuvių Golfo klubų metų tarpmiestinių žaidynių.

Bostono Grandis rinktinė. Iš dešinės: R. Veitas, R. Bačiulis, R. L. Tamošaičio, R. Veitas, R. Bačiulis, R. Veitas, R. Bačiulis ir treneris V. Eikinas.

KELETAS KLAUSIMŲ ŠALFAS S-GOS C.V. PIRM. PRANUI BERNECKUI

Kai š.m. birželio pabaigoje ŠALFAS s-gos centro valdybos pirm. P. Berneckas lankėsi Chicagoje, buvo sudarytas išvykai į Australiją organizacinis komitetas. Ta proga P. Berneckas atsakė į keletą klausimų.

Koks buvo Chicagoje apsilankymo tikslas?

— Šį kartą į Chicago vykau ne kokiems pokalbiams ar „bandymams“, bet tvirtai žinodamas, ką turiu kontaktuoti ir tikėdamas, kad ši mano kelionė baigsis išvykos į Australiją organizacinio komiteto sudarymu. Tinkamas šio komiteto sudarymas ir pasirošimas III-sioms P.L.S. žaidynėms turi būti vienu iš ŠALFAS s-gos didžiausių uždavinių 1987-88 m. eigoje.

Kokias pavarde turėsite omenyje ir kodėl?

— Kaip ir geras treneris per svarbias rungtynes nenori bandyti jaunu ir nepatyrusių žaidėjų, taip ir aš, kreipiausi į asmenis, kurie pusę savo gyvenimo yra paaukoję sportui, turi daug patyrimo, yra patikimi ir žinomi lietuvių visuomenėje, kaip Valdas Adamkus, Rimantas Dirvonis, dr. Petras Kisielis ir Vytautas Grybauskas.

Ar tas komitetas jau pilnas ir galutinis?

— Virš minimi asmenys jau ne kartą yra įrodę, kad gali įvykdyti tokius uždavinius ir nemanau, kad gali būti kokia nors kalba apie pasikeitimą. Komitetas tikriausiai bus papildytas vykstančių į Australiją klubų atstovais, o jų jau yra net vienuolika.

III-sios P.L.S. žaidynės dar labai toli, tik 1988 metais tarp šv. Kalėdų ir N. Metų. Kodėl viskas taip anksti daroma?

— Tiesa, ateinančių metų Kalėdos dar toli, tačiau prižiūrimi gerai organizuoti australiečių dalyvavimą Toronto ir Chicagoje vykusiame žaidynėse, negalime likti sk-

Kaip tokia didžiulė kelionė bus finansuojama?

— Keletas vyksta savo lėšomis. Be abejo pagalba bus reikalinga, todėl organizacinis komitetas bandys sutelkti kuo daugiau lėšų, kurios bus išdalintos lygiai visiems sportininkams, vadovams bei treneriams.

Kokie to organizacinio komiteto uždaviniai ir tikslai?

— Koordinuoti planingą išvyką tarp visų JAV-ų ir Kanados klubų ir Australijos organizacinio komiteto. Toliau — spauda, informacija ir susirašinėjimas su Australija, kuris eis per komiteto raštine. Ir pagaliau — lėšų telkimas.

Su šypsena išvyko P. Berneckas iš Chicago, tvirtai tikėdamas, kad organizacinis darbas vyks sėkmingai, kad šimtinė JAV-ų ir Kanados sportininkų dalyvaus III-se P.L.S. žaidynėse Adelaidėje, ir tuo pačiu nuties kelią į IV-sias žaidynes.

Po golfo žaidynių įspūdiškai dalinasi A. Velavičius, A. Zaporackas ir P. Razgaitis.

Futbolas Chicagoje

„EAGLES“ NE TOKIE BAIŠŪS

Pirmąsias rudens sezono pirmenybių rungtynes „Lituanica-Liths“ žaidė praėjusių sekmadienį, rugpjūčio 30 d., prieš pirmąją major diviziono komandą lenkų „Eagles“. Rungtynės vyko Marquette Parko aikštėje. Ju pažiūrėti susirinko arti 250 žiūrovų, kurie tikėjosi pamatyti „Eagles“ revanšą už vienintelį pralaimėjimą prieš „Liths“ pavasario rungtynėse. Žinant mūsų komandos padėtį, skandalingas pralaimėjimas atrodė neišvengiamas, nes 4 pagrindiniai žaidėjai suspenduoti ir 2 išvykę studijuoti, o Algio Krygerio lūžusi koja dar nesugijusi.

Kad ir gerokai praretintu ir susilpnintu sąstatu, mūsų likusieji vyrai sužaidė pasigėrėtinai prieš gerai techniškai ir taktiškai žaidžiusią „Eagles“ komandą ir nevykusį teisėją. Pralaimėjus prieš „Eagles“ tik 1:2 rezultatu, galima labiau didžiūotis, negu savaitę anksčiau laimėjus 7:2 prieš kitą lenkų komandą „Polonia“. Mūsų

komandoje išskirtinai sužaidė vartininkas L. Jonikas, gynikai broliai Maestriai ir Phil. Na, ir St. Jenigo įvartis buvo gražiuolis... O Audriaus Krygerio žaidimas, jo laikysena rungtynių metu visai komandai teikia rimties, kas reprezentacijai yra taip pat svarbu, kaip ir golai. Gal net ir svarbiau.

Jei šios didžiosios žaidėjų krizės metu mūsų komanda išvengė skandalingo pralaimėjimo, reikia tikėtis, kad ateityje padėtis pradės taisyti, nes žaidėjų suspendavimas ne amžinas. Jie vienas po kito pradės grįžti į komandą.

Rezervo komanda savo talentu šiais metais dar neparodė. Laiko dar yra... Ji pralaimėjo prieš „Eagles“ rezervą 1:6. Dėl ilgo savaitgalio šį sekmadienį rungtynių nebus. Ateinančios rungtynės bus prieš vokiečių komandą „Kickers“ rugsejo 13 d. 3 val. po pietų Paul Rusero parke 2600 West Erving Park Rd.

J.J.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuomi. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto		metams ½ metų 3 mėn.		
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	..	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	..	\$35.00	\$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatasko. Skelbimų kainos prišūnčiamos gavus prašymą.

AUGA APSKRITYS

Du Page ir Kane apskritys šalia Cook apskrities yra labiausiai augančios apskritys Illinois valstijoje. Čia turima minty gyventojų skaičiaus augimas.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALENE BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Agliai nuimami ofise)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-e581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
penkt. 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINE CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybe vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsipletusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalav. esant atvažiuojant į namus

Tel. RE-lance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS — karūnelės, titeliai, plokštelės ir bendroji praktika
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 o.-9. antr. 12-o. penkt. 10-12. 1-o.

Ofs. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill. Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybe — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybe — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižnas, M.D., S.C.
Specialybe — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austini)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ligoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbama lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr. Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

KITIEMS TIK ŠIUOKSLĖS

Apie, palyginti, kuklias demonstracijas Pabaltijo kraštu sostinėse po pasaulį garsas pasisklido neįtikėtinais placiai. Apie jas rašė visi didieji laisvojo pasaulio laikraščiai, skelbė televizija bei radijas, apie jas kalbėjo ir Sovietų Sąjungos spauda. Anksčiau taip nebūdavo. Žinoma, nebūdavo nė tokių demonstracijų, kurias sovietinė valdžia toleruotų, nors gal ir dantimis grieždama. Ar čia iš tikrųjų tos Gorbačiovo atvirumo (glasnost) politikos išdava, ar kitokios aplinkybės leidžia tokiems veiksams okupuotose Pabaltijo kraštuose pasireikšti, gal dar ir ne visiškai aišku, tačiau jau pats pasireiškimas ir ypač jo nuskambėjimas po pasaulį yra verti dėmesio.

Nežinome, kokios bus tolimesnės tų įvykių pasekmės. Gal okupantas susitvarkys taip, kad tokių demonstracijų daugiau nebūtų, gal jų bus ir daugiau, o gal leis joms plėtotis, kol, išsiaiškines visus jų pradininkus bei puoselėtojus, areštuos, sudosins į kalėjimus ir tą visą judėjimą sunaikins, kaip sunaikino visas Helsinkio grupes. Nesunku bus jam ne taip pasielgti, nes Maskvos valdovai aiškiai, kad čia yra jų vidaus reikalas, o Vakarai, kiek paburbėje, nusiramins ir nieko nedarys.

Jau yra balsų, kad čia esanti dar viena nauja priemonė okupantui tvarkytis su okupuotų kraštų laisvės kovotojais, ypač veikiančiais pogrindyje. Leidžiant atvirai pasireikšti yra daug lengviau juos išaiškinti ir pigesniau su jais susitvarkyti. Juk sovietus pažįstantiems ir jų kėslus, tikslus bei brutalumą žinantiesiems tikrai sunku būtų patikėti, kad jėga valdomų kraštų laisvesnį pasireiškimą Kremlius leistų vien tik geros valios vedinas. Juk už tų mirų sėdintieji taip pat gerai žino, kad Pabaltijo kraštai norėjo, tenbori ir norės jais nusikratyti ir atkurti nepriklausomas valstybes ir dėl to visada kovos. O ta kova nesiribos tik tokiomis kukliomis demonstracijomis, kokias pasaulis matė rugpjūčio 23 d. Jos tikriausiai plėtosis, pradės reikštis ir kitais būdais ir gali išsivystyti iki tokio laipsnio, kad pradės lietus kraujas.

Ar bus tada, kas mūsų tautą, Latviją bei Estiją užsto? Vieni buvome palikti vesti partizaninį karą tuoj po antrojo pasaulinio karo, vieni galime likti ir dabar. Mums saugiai Vakarų pasaulyje sėdintiems tokio pavojaus nėra, bet tauta vėl gali paplūsti kraujuose. Ir dabartinius įvykius apžvelgdami, mes turime būti labai atsargūs, kad, norėdami padėti, tautai nepakenktumėm. O taip labai lengvai gali atsitikti, nes tokiais kritiškais momentais praeityje mes per daug išmintingi nebuvo.

Mums čia pasidaro sunkokas uždavinys apsispręsti, kaip mes turime elgtis, kad galėtumėm tautai padėti. Žinoma, mes patys didelės pagalbos suteikti negalim. Jos ieškoti turėsime pas valdžias bei piliečius tų kraštų, kuriuose gyvenam. Praeity tai mum labai sunkiai sekėsi. Šiuo metu pačiai tautai garsiau ir aiškiau prabilus laisvės šūkiams, gal kokią paramą gauti pasidarys lengviau, tačiau ir kai labai abejotina. Tai rodo ir kai kurie aprašymai šių pastarųjų demonstracijų Pabaltijo kraštų sostinėse.

Tų kuklių demonstracijų garsas sujudo pasaulį ir dar dabar tebeadi. Žinių perdavimo šaltiniai nesitenkino vien tik paprastais įvykių pranešimais, bet žvelgė giliau ir į tų demonstracijų priežastis, net prisimindami Pabaltijo tautų bei valstybių istoriją nuo pačių ankstyviausių laikų. Vienur trumpesniais, o kitur net ir ilgokais rašiniais Europos ir Amerikos dienraščiai užgriebe mums labai svarbius, anksčiau visiškai nutykimus faktus. Šių demonstracijų jėga tylos sąmoklo sienas pralaužė. Pralaužė net ir tokias storas, kaip Kremliaus. Nors okupanto spauda apie tuos susibūrimus atsiliepė neigiamai, aiškina, kad jie yra Vakarų žvalgybos inspiruoti, nacionalistinių fašistinių išveivų remiami, tačiau visgi jų ne utylėjo. Tai pastebėjo ir Vakarų žinių šaltiniai. Tiesos korespondentas net vyko su rezistentu Antanu Terlecku pasikalbėti, bandydamas iš jo išlupti melą, kad jis tarp demonstracijų organizatorių atsirado tik Vakarų valstybių žvalgybų įtaigotas. Žinoma, korespondentui tai nepasisekė, tačiau toks apsilankymas pas Terlecką jau yra didelis, tik gal dar labai neaiškios paskirties naujovė.

Nors pasaulio didžioji spauda ir daug išsamiau ir būdingiau skelbė pasauliui apie rugpjūčio 23 d. įvykius Pabaltijo kraštuose, tačiau vis tiek daugiau ar mažiau ribojosi tik pačių įvykių aprašymais, papildydama juos žiniomis iš istorijos. Nematyti iš jos nei pačių rašančiųjų nusiteikimo, užtarmo ar kokio nors įtaigojimo laisvojo pasaulio valstybių valdžių, kaip Nikaraguos sukilėlių atžvilgiu. Nematyti dar nė pačių valdžių komentarus.

Labai būdingai laisvojo pasaulio nusiteikimą pažymi „Chicago Tribune“ rugpjūčio 30 d., sekmadienio, laidoje. Londone gyvenantis šio dienraščio skiltininkas Gwynne Dyer, labai išsamiai aprašė Pabaltijo valstybių padėtį šių demonstracijų šviesoje ir tvirtai pareiškė, kad Pabaltijo valstybių okupacija buvo ne tik neteisinga, bet ir neteisėta. Šie kraštai ir nepriklausomybę turi norą ir tarptautiniais įstatymais paremtą teisę, kaip buvusios pilnateisės valstybės – Tautų Sąjungos narės. Taip pat primena ir labai liūdną reiškinį, pabrėždamas, jog nedaug teisių dabar tegalima laimėti kad ir labai dideliais tautiniais troškimais pasaulyje, kuriam tokie nusiteikimai tereikia maždaug tik tiek, kiek šiukšlės.

Bronius Nainys

PRELATUS JONAS BALKŪNAS – JUBILIATAS

POVILAS JANČAUSKAS

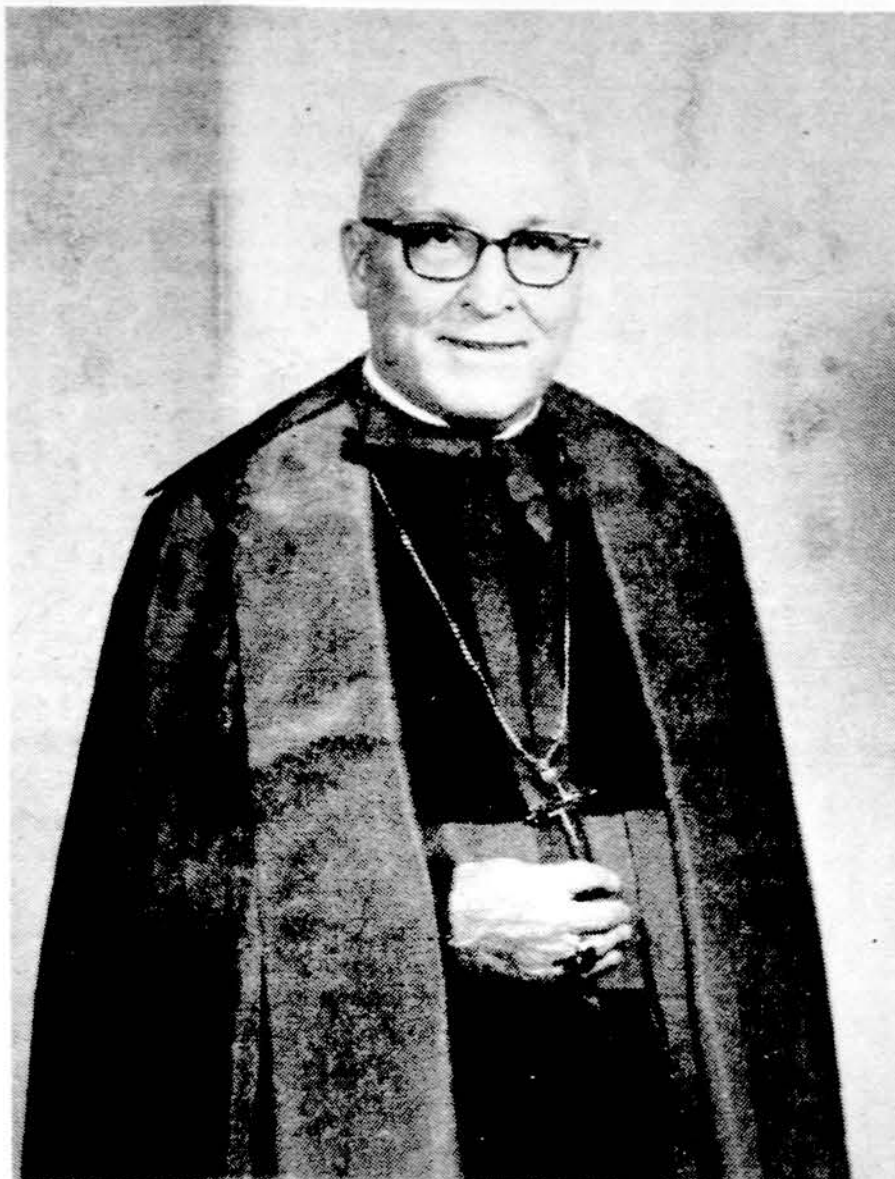
Sunku būtų surasti kitą asmenį, kuris yra tiek daug nuveikęs mūsų tėvynės Lietuvos ir lietuvių išveivijoje labui. Tai plačiašakė asmenybė, kaip Lietuvos laukų žuolas, aprėpianti tautinę, visuomeninę, religinę, kultūrinę, socialinę ir politinę veiklos sritis. Visuose darbo baruose pasireiškianti ne tik savo dalyvavimu bei pritarimu, bet ir visur matoma priekyje, nustatinėjanti gaires ateičiai, visa savo siela atsivadus Lietuvos ir lietuvių šviesuomenės ateities kūrimui.

Truputis jubilato gyvenimo duomenų

Gimęs 1902 metais Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Pensilvanijoje. Tik pradine mokyklą baigęs, būdamas 12 m. amžiaus, su tėvais išvažiavo į Lietuvą. Ten lankė Marijampolės gimnaziją, vėliau Zylpių ir Gižų kunigų seminariją. 1922 metais grįžta į JAV, studijuoja Niagaros universitete teologiją. 1926 metais gauna kunigo šventimus, vikaruoja Brooklyno Apreiškimo ir Angelų Karalienės parapijose. 1933 metais paskiriamas klebonu Maspetho lietuvių Atsimainymo parapijoje, kurią per 39 klebonavimo metus iš vos keliolikos lietuvių šeimų išaugino į stiprią 300 šeimų parapiją. 1948 metais pakeliamas prelatu, eina ir Brooklyno vyskupijos patarėjo pareigas.

Nesitenkindamas turimomis klebono pareigomis, jis buvo aktyvus Kunigų Vienybėje, Amerikos Lietuvių federacijoje, Katalikų Akcijos centre, dirbo su ateitininkais. 1972 metais kun. J. Balkūnas gauna aukščiausią prelato laipsnį – protonotarijus apostolicus. Jo nuomonė aukštai vertinama Brooklyno vyskupijoje, ypač lietuvių kunigų ir parapijas skyrimo reikalais. Prelato žinioje buvo religinių leidinių lietuvių kalba, kuriems reikėjo gauti „Imprimatur“.

Pastoracinis darbas prelatui netrukė veikti ir kituose lietuviškojo ir tarptautinio darbo baruose. Dešimtį savo jaunystės metų praleidęs Lietuvoje ir grįžęs į JAV Valstybes, Jonas Balkūnas karštai mylėjo savo tėvų kraštą, jos kalbą ir pa-

Prel. Jonas Balkūnas – jubilatas.

pročius, sugebėjo geriau negu kas kitas jungti krūvon amerikietiška ir lietuvišką pasaulius, skelbti tuometines Lietuvos žmonių kančias Amerikos visuomenei ir daryti žygius toms kančioms sumazinti.

Prelatas Balkūnas savo puikia iškalba ir plunksna reikišai visur, kur tik atsirado spraga, kur reikėjo skubios akcijos. Matome Balkūną kaip spaudos darbininką „Tėvynės Balse“, „Amerikos“ redaktorium, „Darbininko“ skyriaus vedėju, Lietuvių Enciklopedijos redakcinės komisijos nariu. Jis vienas iš protesto organizatorių lenkams įteikus 1938 m. ultimatumą Lietuvai, taip pat reagoavo vokiečiams užėmus Klaipėdos kraštą ir pats pirmasis protestas Sovietams okupavus Lietuvą įvyko prelato Balkūno parapijos ribose.

Iš Lietuvai gelbėti tarybos, kurioje prel. Balkūnas atstovavo Katalikų federacijai, išsivystė Amerikos Lietuvių Taryba. Prelatas karštai rėmė Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto darbus, nuo 1955

metų buvo Tautos fondo pirminkas, o dabar yra jo garbės pirminkas. Iš Kunigų Vienybės, kurioje prelatus kartu su kun. Končium ir kitais dirbo, išsivystė Balfas. Jo direktorių tarybos nariu prelatus buvo išrinktas bent keletą kartų, buvo ir direktorių tarybos vicepirminkas. Daug pasidaravo, kad 1948 metais būtų priimtas įstatymas, davęs galimybę apie 30,000 lietuvių isikurti Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Pradėjęs po II pasaulinio karo atvykti į JAV Valstybes naujais ateiviais, prel. Balkūnas buvo vienas iš pirmųjų Lietuvių Bendruomenės steigėju. Buvo JAV L. B-nės laikinojo komiteto pirminkas. Altos posedžioje Balkūnas gynė B-nės reikalus, dėjo pastangas išlyginti srovines nesantaikas. 1951 m. lapkričio 18 d. prel. Balkūno pastangomis buvo paskelbtas JAV Lietuvių Bendruomenės aktas, kurį pasirašė šventės dalyviai. Prelatas jau tada pramatė L.B-nės reikalingumą ir jos svarbą lietuvių išlaikyme išveivijoje ateities kartoms. 1955 m. JAV L. B-nės I taryba iš-

„Los Angeles Times“ korespondentas Maskvoje William J. Eaton buvo nuvykęs į Vilnių ir dalyvavo protesto demonstracijose. Kitą dieną, rugpjūčio 24 d., jo išsamus reportažas jau pasirodė dienraštyje, o rugpjūčio 26 d. redakcijos vardu buvo atspausdintas vedamasis, pavadinamas „Testing Glasnost“.

Pateikęs istorinius faktus, privedusius prie Pabaltijo valstybių okupacijos ir nusakęs kai kurias demonstracijų Vilniuje, Rygoje ir Talline detales, vedamasis įvykius Pabaltijo valstybėse riša su Gorbačiovo dilema.

rinko prelata J. Balkūną garbės pirminku.

Tarptautinėje plotmėje prel. Balkūnas buvo vienas iš pradininku, sujungęs Pabaltiečius į BATUN'o organizaciją ir buvo jos pirminku. 1946 metais matome prelata American Bill of Rights Association vicepirminku, 1947 m. jis atstovauja lietuviams prie American Overseas Aid, 1955 m. dalyvauja Centro Europos krikščionių demokratų unijos kongrese, remia žygį į Jungtines Tautas, dalyvauja žygyje į Baltuosius Rūmus Washingtone.

Per ilgą ir labai darbingą savo gyvenimą, jubilata matėme ten, kur buvo veikla, kur reikėjo sveiko proto, kur trūko patarėjo ar vadovo. Būdamas aukštos moralės, visur bandė vadovautis tiesos principu, stengėsi išlyginti partines bei asmenines nesantaikas, dirbti visų lietuvių, o ne kurios nors grupės ar partijos naudai.

Nuo 1978 metų prelatus Jonas Balkūnas gyvena St. Petersburg, Floridoje, ir džiaugiasi pilnai užsitarnautu poilsiu. Jo nuolat besišypsanti veidą mačioms viešose ir privačiuose pobūviuose ir beveik kiekvieną sekmadienį laikantį Mišias St. Petersburgo ir platesnių apylinkių lietuviams.

Vietos lietuviškosios organizacijos per savo atstovus išsirikino komitetą ir nutarė pagerbti šį nusipelnusį visuomenininką jo pastangomis buvo paskelbtas JAV Lietuvių Bendruomenės aktas, kurį pasirašė šventės dalyviai. Prelatas jau tada pramatė L.B-nės reikalingumą ir jos svarbą lietuvių išlaikyme išveivijoje ateities kartoms. 1955 m. JAV L. B-nės I taryba iš-

„Demonstrantai Vilniuje giedojo senąjį Lietuvos himną ir valiaimais palydėjo reikalingą laisvės. Bet protestuotojai žino, kad nepriklausomybės dartiniai laikai atgauti negalima. Artimasis jų tikslas yra paskelbimas 1939 metų Hitlerio-Stalino susitarimo, paminklas pagerbti Stalino deportuotus lietuvius į koncentracijos stovyklas ir didesnė laisvė Romos katalikų Bažnyčiai.

Sovietų spauda, radijas ir televizija piktai užsiuolė demonstracijas kaip „neapykantos mitingus“, sukurstytus Vakarų radijo stočių. Jas apkaltino bandymu sukelti separatistines nuotaikas. Amerikos Balsas, Vatikano radijas ir kitos panašios užsienio radijo tarnybos pagelbėjo išgarsinti būsimas demonstracijas, bet daugelis dalyvių sakė apie organizuojamą protestą sužinoję iš išankstinių sovietų spaudos pasmerkimų.

Ivykusios demonstracijos yra vėliaus prieštaravimo pavyzdžiai tarp Gorbačiovo paskelbtos „glasnost“ politikos ir valdžios pasiryžimo užgnaužti tautinius, dažnai antirusiškus sentimentus, kurie verda nerusiskų Sovietų Sąjungos respublikų negilame podirvyje. Gorbačiovos sovietų intelektualams yra pasakęs, kad reikia kalbėti tiesą apie tamsius krašto periodus. Bet, kaip vienas užsienio diplomatas pareiškė, „Maskva sako, kad žmonės gali laisvai kalbėti apie savo problemas, tačiau pabaltiečiai ir daro. Ir staiga jūs turite demonstracijas, ko Maskva nenori“.

Priminęs neseniai vykusius neramumus tarp kazakų (vienas universiteto studentas už tai nubasautas mirties bausme), totorių, kirizjų, moldavų, latvių, Gorbačiovo dilemą dienraštis formuluoja taip: „Nė vienas iš tų protestų nepasiekė revoliucinių ribų. Bet Gorbačioviui jie kelia sunkią problemą. Jei jis trauksys su visa policinės valstybės jėga, nukentės jo skelbiamas „glasnost“ tikimybė viduje ir užsienyje. Bet jei jis padarys nuolaidų vienai ar kitai iš daugelio Sovietų Sąjungos tautybių, jis susidurs ir su kitų keliamais reikalavimais, – ir visame tame procese suerzins etninius rusus. Iki šiol jis nėra suradęs sėkmingo vidurio kelio“, vedamąjį baigia „Los Angeles Times“.

KRAUJU LAISTYTOJ ŽEMĖJ

VINCAS ŠALČIŪNAS

19 Šitai muzikai populiarianti ir panaudoti mieste yra apie 50 įrašymo studijų, 90 plokštelių bendrovių, 350 muzikos leidyklų. „Grand Ole Opry House“ scenoje kas savaitgalį duodami koncertai ir transliuojami per radiją. Ivaizdus muzikos muziejai, „Hall of Fame“, „Opryland USA“ ir daugybė muzikinių teatrų pilni lankytojų. Žinoma, tuo naudojasi ne tik vietiniai, bet ir lankytojai iš visos Amerikos, net iš užsienio. Dėl to Nashville yra pagrįstai vadinama „pasaulio muzikos sostine“. Gausybė protestantų bažnyčių (ypatingai baptistų), įvairių religinio švietimo įstaigų ir Biblijos leidyklų daro Nashville protestantiško religinio fundamentalizmo tvirtovę.

Nashville buvo įkurta 1779 m. čia apsigyvenusių pionierių grupės. Pasistate apsigyvimui medinį fortą ant Cumberland upės kranto, jie vėliau statėsi namus iš medinių rąstų. Bet apie 1830 metus isigalėjo graikų renesanso pamėgimas ir daug to stiliaus namų bei pastatų yra mieste išlikusių iki dabar. Iš čia ir kilo miestui duotas „pietų Atenų“ pavadinimas.

Sostinės idomybės

1859 m. aukščiausioj miesto vietoj buvo iš balto marmuro pastatytas valstijos kapitolius, puikus graikų renesanso stiliaus pavyzdys. Visą pastata supa gerokai iškelta granito platforma, į kurią iš visų pusių

veda platus laiptai. Pirmas aukštas imantrių architektūrinį linijų neturi, o tik keturkampes angas įėjimams ir langams. Bet užtai galinius fasadus dabina po aštuonias, o šoninius po šešias baltas kolonas antram ir trečiam aukšte. Centrinis bokštas sudetas iš dviejų dalių: apačioj keturkampis viršuj apskritas.

Iš pakalnės žiūrint, visas pastatas, ryto saulės apšviestas, mėlyno dangaus fone atrodo nepaprastai žavingai. Rūmų priekį gražiai papildė didelė bronzinė statula 7-to JAV prez. Andrew Jacksono, sėdinčio ant piestu stojančio arklio. Yra ir 11-to prezidento James Polk kapas su išpuodinga skulptūra. 17-tas prez. Andrew Johnson yra palaidotas Greenville mieste. Vieni šie trys prezidentai buvo kilę iš Tennessee.

Graikiško stiliaus pastatų nereikia toli ieškoti. Čia pat esantis moderniškas valdžios įstaigų pastatas irgi pasidabinęs to stiliaus linijomis. Kažkokie rūmai greitimo aikštėj atrodo visi kaip graikų šventovės. Bet kai atsiduri Centennial parke, manai, kad gyvenai tolimoje praeityje, nes prieš akis stovi tikra graikų deivės Atenos šventykla – Partenonas, kuria graikai buvo pasistatę Akropolyje prieš 2000 metų. Panaudojant smulkiausias detales ir parinktas medžiagas, šis nuostabi keliantis statinys buvo tiksliai atkurtas 1931 metais. Jo rumbuotos kolonos, jo frontonuose figūromis atvaizduotos graikų mitologijos scenos, jo pastogių bareljefai ir simboliai primena viską, ką mokėmės gimnazijoje.

Prie to viso ant Partenono laiptų susėdęs repetuoja jaunų būdorių orkestras, turbūt ruošiasi kokioms muzikos varžyboms. Gaila, kad negalėjom pamatyti turtingos paveikslų galerijos, nes muziejus buvo remontuojamas. Gretimai esančiam gelyne įvairiaspalvės tulpės, anot Binkio, „pražydė visos kartu“! Visas parkas alsuoja šviežiais pavasario kvapais. Taip žavai Norėtusi čia ilgiau pabūti.

Apžiūrėm dar vieną Nashville garsenybę – metodistų Aukštutinę (Upper Room) koplyčią, kuri yra georginio stiliaus pastato antram aukšte. Laiptais užveda į gana kuklią koplyčią, kurios galinė siena puošia skulptūra „Paskutinė Vakariene“, padaryta sekant garsų Leonardo da Vinci paveikslą. Kambarys, stalas ir žmonių figūros iškaltos 8 pedų aukščio ir 17 ilgio medinėje plokštėje. Stebėjomės skulptoriaus sugebėjimu taip tiksliai perteikti paveikslą medyje.

Istorinis Murfreesboro

Tennessee sostinė buvo perkelta į Nashville tik 1843 m. iš Murfreesboro, į kurį dabar važiuojam per valstybinį Stones River mišio lauką. Čia 1862 m. gruodžio 31 d. prasidėjo aršiausias ir kruviniausias kautynės visam civiliniam kare. Ta ryta konferatų pajėgos puolė priartėjusią federalinę kariuomenę ir su dideliais nuostoliais ją atstūmė. Vieną dieną palaukę, jie vėl puolė, bet Unijos artillerija puolimą sulaukė ir privertė puolėjus trauktis. Per tris mišio dienas abi pusės turėjo 23,000 aukų. Nors šis mišis nėra laikomas lemiamu, bet jis atidarė kelią Unijos armijai žygiuoti per Georgiją iki Atlanto. Tūkstančiai akmeninių antkapių, eilėmis išrikuotų, ženklina kritusiųjų kapus, o palikti pabūklai byloja apie broližišką karą.

Murfreesboro (33,000 gyv.) dabar yra Rutherfordo apskrities miestas, kurio centrinėje aikštėje raudonuoją plytiniai teismo rūmai, aukščiausias pastatas mieste. Jis gana puošnus, nes baltos kolonos, langai ir bokštas daro jį patrauklų. Pastata dar labiau akcentuoja aikštėje esantis stambus akmeninis paminklas, skirtas Konfederacijos kariams pagerbti. Miesto parkaštyje, aukštų žuolų paunksmėje glaudžiasi graškėti Oaklands vila, tikra atstovė pietietišku plantatorių ištaigingumu, kol jie galėjo dykai naudotis vergų darbu. (Bus daugiau)

PRIEŠ 2,800 METŲ LAUDOTAS SKALPELIS

Archeologai rado prieš 2,800 metų indėnų vartotą skalpelį Washington valstijoje prie Hoko upės. Mažytis peiliukas su vieno colio ilgio kvarco ašmenim, vyšnio medžio žieve privyta prie 6 colių ilgio kedro medžio rankenėlis, buvo naudojama smulkium operacijom ir gyvulių kailių pjaujimui. Spręsdamas iš vietoje rastų krepšių vijimo

stiliaus, tą vietą tyrinėjančios Washington valstybinio universiteto archeologų grupės vadovas Dale Croes mano, kad tai buvo Makah indėnų kaimas. Yra galimybė, kad skalpelis buvo padarytas kitur ir čia atgabentas, kadangi kvarcas iš kurio peiliukas atskeltas randamas Olimpinuose kalnuose 50 mylių į nuotolyje nuo jo radingo vietos. Peiliukas bus išstatytas Makah genties muziejuje Neah Bay, Washington.

MANO SAŽINĖ GRYNA

MYKOLAS DRUNGA

(Pabaiga)

jiems tik pasitaravo. Žinoma, ne iš sąmoningą norą taip tar- nauti, o iš išankstinio nusis- tatyto padiktuoto nesuvaldyto reflekso mane žūtūt laikyti „priešu“. Be šitokios neat- sargumo talkos šie komunistų kėsiai būtų nueję niekais.

Galima, aišku, su mano pa- žiuromis ir veiksmais nesutikti, tačiau sudėtingos mūsų tautos padėties akivaizdoje vis tik būtų reikėję tokius dalykus disku- tuojant parodyti daugiau ap- dairumo ir santūrumo, nebandyt šia proga pasinaudojus de- monstratyviai suvedinėti asme- niškas sąskaitas. Tokio at- sargumo kaip tik parodė du kitų mūsų patriotinių laikraščių ko- rrespondentai, po asmeniškio pasiaiškimo su manim nebeatę reikalo išeiti į kovą, taip pat ir Juozas B. Laučka, „Drauge“ pateikęs kietus, bet visiškai korektiškus savo sam- protavimus ir klausimus, i ku- riuos, tikiuosi, būsiu šiuo straipsniu bei vėliau sekančiu pilnai atsakęs.

Tuo pačiu apgailestauju, kad dėl „Gimtojo krašto“ ir „Dir- vos“ sukulto furoro neatsiliepiu anksčiau. Bet grįžęs iš Lietuvos radau kiekviena susirgusi savo tėva, kuris po mėnesio mirė. Slegiantys rūpesčiai, šeimos reikalai, kitos užgrūvusias pareigos neleidžia man kurį laiką sutelkti dėmesio spaudos puo- liams. Beje, dirviečiai, jų tarpe artimi mūsų šeimos draugai, tai žinojo. Jeigu jų buvo intencija tuo metu mane įskaudinti, tas jiems pavyko.

(9) Dr. L. Kriauciūnas reika- lauja pasakyti, kieno įgaliojimu mes Lietuvoje su komunisti- niais pareigūnais šnekejome. Atsakysiu trumpai: esame lais- vė gyvenantys ir branginatys teisę laisvai savo nuomones reikšti lietuvių tautos nariai, turime lietuvišką sąžinę, ir tai buvo visas mūsų įgaliojimas. Kokio pagaliau atskiro įgalio- jimo reikia komunistų akivaiz- doje ginti Lietuvos nepriklausomybę? O kai šnekejome apie iš- eivių ryšius su pavergti tėvyne, reikšė mintis tų, kurie tais ryšiais domisi ir juos laiko gyvybiškai svarbiais tautos ateičiai. Tačiau visos išeivijos vardu mes nekalbėjome, ir tokios užuominos „Gimtojo krašto“ paskelbtame tekste nėra. Tiesa, kalbėjome apie išeiviją, bet tarp to ir kalbėjimo „visos išeivijos vardu“ yra

didelis skirtumas. Jeigu vietoj to būtume kalbėję, pvz., apie sunis, ar tas jau reikštų, kad būtume kalbėję šunų vardu?

Kai L. Mockūno vadovaujama 17-kos asmenų ekskursinė grupė buvo „Gimtojo krašto“ redakcijos pakviesta žurnalisti- niam pokalbiui, patys savo tarpe pasirinkome, kas į jį stas. Nutarėme eiti trise (L. Mockūnas, dr. E. Kaminskas ir aš), vė- liau prie mūsų prisidėjo ir su- atskira grupė atvykęs dr. K. Ke- blys. Tačiau nors priklausome daugeliui organizacijų, forma- liai neatstovavome jokiai. Ryšius su kraštu meza ne tik šviesiečiai-santariečiai, bet ir daugelis ateitininkų, skautų bei vienas kitas neolituanas, kiek- vienas vadovaudamasis savo pa- ties ir bendraminčių nuovoka bei tautine sąžine.

O kokie tų ryšių pavyzdžiai? Doktorai veža Vilniaus ir Kau- no klinikoms medicininę aparatūrą, bibliofilai siunčia uni- versiteto bibliotekai knygas, diplomatas A. Gerutis leido į Lietuvą pervežti savo laikraštinį archyvą, juristas M. Žilinskas sponsoriavo Vakarų dailės muziejau Kaune įstei- gimą ir pan. Lietuviai savo ruožtu stengiasi prasilausti ir Vakarais: rašytojai ten leisti savo knygas, dailininkai rengti parodas, muzikai koncertuoti, mokslininkai dalyvauti konferencijose, o visi — keliauti kur kojos neša. Dalis išeivijos tam nepritaria. Tačiau dar nė sykio neteko pagrindžio spaudų skaityti ar iš bet kieno girdėti, kad Lietuvoje kas nors iš eilinių žmonių tokiems ryšiams prie- šintusi ar jų nepagėdauti. Prie- šingai, viskas kas ateina iš Va- karų, priimama su didžiausiu entuziazmu, ir savo ruožtu stengiamasi jį juos prasiskinti visus, kad ir siauriausias kelius. Tik skundžiamasi Maskvos tiems ryšiams statomoms viso- kioms kliūtims bei varžymams (nes suprantama, kad juo lais- vesni bus ryšiai, tuo laisvesnė tuo pačiu bus tauta). Tuo — Maskvos varžymais — skundė- mės ne tik „Gimtajame krašte“, bet taip pat pokalbioose Rašy- tojų d-joje, Vilniaus universitete bei kt. ir mes, reikalaudami vi- sais atžvilgiais laisvensio, tiesesnio santykiavimo. Be to, reikalavome, kad visa, kas mūsų atsiunčiama iš Vakarų, būtų tenkišiais gyventojams plačiai priinama, o ne slepiama vad. specifonuose, ir kad už tai išeiviams būtų atiduotas kredi- tas, aiškiai paskelbtas, iš kur

(Nukelta į 5 psl.)

Prel. Aleksandras Goldikovskis prie Šv. Kazimiero skulptūros Dievo Motinos parapijos mokyklos stenoje. Nuotr. Vl. Bacevičius

LITUANISTINĖ MOKYKLA

Šv. Kazimiero mokykla moks- lo metus pradeda rugsejo 12 d., 9 val. ryto. Tėvų susirinkimas ir mokinių registracija bus rug- sejo 10 d., ketvirtadienį, 7:30 val. vak. mažojoje parapijos saleje. Visi tėvai kviečiami daly- vauti, bet būtinai turėti atvykti bent vienas iš tėvų. Šiais mokslo metais mokyklai vadovaus Romas Apanavičius. Praėjusiais mokslo metais mokyklos direktorė buvo Stefa- nija Stasiene.

Pamokos, kaip jau per 30 metų, vyks Dievo Motinos pa- rapijos mokyklos patalpose. Parapijinė mokykla vadovauja seselės kazimierietės, šiemet švenčančios savo vienuolijos 80 metų įkūrimo sukaktį, Klėb. kun. Gediminas Kijauskas, SJ, ir mokyklos vadovybė kviečia tėvus savo vaikus siųsti į šią mokyklą, kuri čia turi tokias geras darbo sąlygas ir klebono paramą.

LIETUVOS KRIKŠČIONYS SUKAKTIES MINEJIMAS

Clevelandas iškilingai ir prasmingai pradėjęs 600 metų Lietuvos krikščionybės jubiliejų Dievo Motinos Nuolatinės Pa- galbos šventovės atnaujinimo iškilmėmis ir koncertu gegužės 23-24 dienomis, šia sukaktį vėl prisimins rugsejo 13 d., sekmadienį, iškilingomis pa- maldomis ir žodžio bei muzikos koncertu šia tvarka: 9:45 val. ryto Šv. Kazimiero lituanistines mokyklos mokiniai pakelia veliavas, giedant „Marija, Mari- ja“. Giedojimui vadovauja muz. Rita Klionienė. Šv. Mišios 10:00 val. atnaušiamas už žuvusius, kankinamus kalejimuose, kon- centracijos stovyklose, Sibire bei visus sąžines kalinius. 4:00 val. popiet parapijos audi- torijoje įvyks žodžio ir muzikos koncertas. Jame dalyvauja poetas Kazys Bradūnas ir

pianistė Laima Šarkaitė. Kazio Bradūno naujasis poezijos rin- kiny „Krikšto vanduo Joninių naktį“ liečia Lietuvos krikšto temas. Pats autorius paskaitys poezijos posmų ir duos trumpų komentarus, kurie, kaip žinoma, būna labai įdomūs ir taiklūs. Tai bus tartum ir šios naujos knygos sutiktuvs Clevelande.

Jau klevelandiečiams pažis- tama jaunoji pianistė Laima Šarkaitė, dar ir toliau gilinanti studijas Clevelande, pa- skambins trijų kompozitorių kūrinius. Visa akademinė pro- grama bus trumpa, neįstesta. Po koncerto vaišės parapijos svetainėje.

Rengia lietuvių organizacijų komiteto vardu „Ateities“ klu- ba, Lietuvos vyčiai ir vyr. skaučių Židinys. Koordinatorius LB Ohio apygardos valdybos pirmininkas.

Visi maloniai kviečiami daly- vauti.

PRELATAS ALEKSANDRAS GOLDIKOVSKIS

Š.m. gegužės 12 d. popiežius Jonas Paulius II kun. Aleksand- ras Goldikovskį pakėlė į mon- sinjorus. Kunigas Aleksandras Clevelando lietuviams pažis- tamas jau nuo 1951 metų, kada, jis kaip mokantis lietuvių kal- bą, buvo paskirtas į Šv. Jurgio parapiją. Čia jis darbavosi aštuonerius metus. Po to buvo perkeltas į Dievo Motinos pa- rapiją vikaru, kurioje išbuvo daugiau negu trejetą metų. Trumpai pabuvs St. Francis parapijoje, buvo paskirtas klebonu į Šv. Juozapato pa- rapiją, iš kurios 1976 metais pasitraukė į pensiją.

Prelatas Goldikovskis, gimęs Rygoje prieš 81 metus (1906.II.14), Latvijoje, kur baigęs gimnaziją, studijavo teologiją Latvijos valstybiniame universitete ir kunigu buvo išventintas 1941 balandžio 15 d. Latvijoje kun. Goldikovskis dir- bo vyskupo kurijoje ir dėstė tikvba mokyklose ir gimnazi- vose. 1944 pasitraukęs į Vokie- tiją, Altoettingene buvo latvių ir kitų tautybių pabėgėlių kapelionu. Netrukus latvių vysk. J. Rancans pasikvietė kun. Aleksandra savo sekretori- umi.

Įvilktuvių ir prelatas iškilmės buvo rugpjūčio 16 d. Dievo Mo- tinos parapijoje, dalyvaujant Clevelando ordinarui vysk. An- thony M. Pilla, kun. G. Kijauskui, SJ, svečiams kuniga- ms ir apypilnei šventovei tikinčiųjų. Pamokslą pasakė klebonas G. Kijauskas. Vlodo Plečkaitis vadovaujami, šventės dalyviai skambiai giedojo „Marija, Marija“, „O, Kristau pasaulio valdove“, „Laukų lai- minimas“, „Viešpatie, pasi- gailėk“, „Kaip grįžtančius namo paukščius“ ir „Pergales Kristui“.

Vaišės, kuriose dalyvavo ir vyskupas su svečiais kunigais, parapijos svetainėje paruošė Bronė Paulionienė su talki- ninkėmis. Vaišių oficialiajai daliai vadovavo Pranas Rzagai- tis, Šv. Jurgio parapijos tarybos pirmininkas. Dievo Motinos parapija išleido specialų lei- dinėlį, redaguotą N. Kers- naukaitės.

Prel. Goldikovskis, gyven- damas Dievo Motinos parapijos ribose, dažnai, esant reikalui, talkina ne tik šiai, bet ir Šv. Jurgio parapijai.

Lietuvių tarpe prel. Aleksan- dras turi daug nuosirdžių drau- gų, kurie jam linki dar ilgus metus, džiaugiantis puikia svei- kata, darbuotis Kristaus vy- nuogyne su meile išeivijos tau- toms ne tik džiaugsmo, bet ir liūdesio bei skausmo valandose.

Prel. Goldikovskis yra dosnus lietuviškos organizacijos, remia jų veiklą, o ypač yra didelis mecenatas pavergtos Latvijos bažnyčios. Dievo palai- mos mielas prelatui Aleksand- rui! V. R.

XVI-tas Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos SUVAŽIAVIMAS 1987 metų rugsejo 5-6 d.d.

HYATT OAK BROOK viešbutyje 1909 Spring Road Oak Brook, Illinois

PROGRAMA Sekmadienis, 1987 m. rugsejo 6 d.

Šeštadienis, 1987 m. rugsejo 5 d.

9:00 - 4:00 Registracija

10:00 - 1:00 Darbo posėdis

2:00 Suvažiavimo atidarymas

A. Dr. Mindaugas Vygtantas— Illinois Liet. Gyd-jų dr.ijos pirmininkas

B. Invokacija— Kun. V. Bagdonavičius

C. JAV ir Lietuvos himnai— A. Stempuzienė

D. Dr. Jonas Daugirdas— PLGS ir ALGS pirmininkas

E. Sveikinimai—Dr. Pranas Sutkus, PLGS ir ALGS sekretorius

3:00 Pagrindinės kalbos

A. „Lietuvių kalba tarptautinėje plotmėje“. Prof. Antanas Klimas Department of Linguistics University of Rochester, NY.

B. „PLGS—atsiminimai“. Jonas Valaitis M.D.

Popietinė pertrauka

6:30 Susipažinimo pabendravimas, kolteliai

7:30 Meninė programa

8:30 Vakariene ir šokiai

10:30 Pamaldos Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Pk., Šv. Mišias atnaušauja vysk. V. Brizgys, Šv. Sylvestro ordino įteikimas Prof. Dr. Juozui Meškauskui.

12:00 Priešpiečiai Seklyčioje, 2715 W. 71st St.

2:00-6:00 Moksline programa INTERVENCINĖ MEDICINA Jonas Daugirdas M.D. moderatorius

A. Arvydas Vanagūnas, M.D. „Gastroendoskopia ir endoskopinė kasos roentgenografija“.

B. Kazys Ambrozaitis, M.D. „Intervencinė roentgenologija“.

C. Rimgaudas Nemickas, M.D. „Sirdies kraujagyslių angioplastija ir kresuliu išterpdimas“.

D. Jonas Daugirdas, M.D. „Pilvaplinė dialyzė“.

E. Paulius Švitra, M.D. „Akies dugno navikų išgydymas ultrasonografija ir microbangomis“.

6:00 Užbaigtinis darbo posėdis

6:30 Korporacijų pasitarimai ir vakariene

Gydytojai dalyvavę suvažiavime ir paskaitose gaus 5 valandų AMA pripažįstamus 1-mos kategorijos kreditus.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

DOWNS GROVE — Private lake, swimming, fishing, sailing — great for kids: 4 bdrm; 2 bath; 40' liv. & din. rm.; stone wall fireplace; 2 c. garage; house is internally expdb for in-law situation; no flooding problems; fin. bsmt; ½ acre lot. By appt Sun. & evenings. 985-3145

MICHIGAN — MICHIANA (STOP 39) 3 mieg., geram stovyje namas. Tin- kantis ištisų metų apsigyvenimui. 1-616-469-4132

HELP WANTED

ŠEIMININKES

Pilną la.žą. Zalia kortelė reikalinga. Kreip- tis asmeniškai.

RED ROOF INN 17301 S. Halsted South Holla., d. Illinois

General contractor needs experienced CARPENTER for permanent position in growing company. 361-5656

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas- mus.

FRANK ZAPOLIS 3208 ½ West 95th Street Tel. — GA 4-8654

V.T. ELECTRIC CO.

Licensed, Insured — Bonded 436-6937 Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai. Vytautas Taras

ELEKTROS

VEDIMAI — PATAISYMAI Turiu Chicago miesto leidimą. Dir- bui ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuo- tai ir sąžiningai. 655-2020 KLAUDIJUS PUMPUTIS

KILIMAI (Carpeting)

Pavyzdiniai pristatomi į namus. Atsparūs dėmėms DuPont-stain master, Anso IV kilimai. Puikiuos rūšies kilimai su pilna 5 m. garantija, pradedant nuo \$10.95 už yd., pilna 10 m. garantija, pradedant nuo \$13.95 už yd. Įdedami su aukštos ko- kybės minkštu patiesalu. Taip pat visokių rūšių pataisymai — siūlės, kilimai iš naujo ištempiami, seni pataisomi. Laiptai visų specialy- be. Pensininkams specialios kainos. 589-2349 arba 476-7867 R. DARGIS

ADVOKATŲ DRAUGIJA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

6606 So. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000 Darbo valandos: Nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro Šeštadieniai pagal susitarimą

Česlovas Grincevičius VIDUDIENIO VARPAI Pasakojimai ir pasakos

(Laimėjusi LRD grožinės literatūros premija)

Šioje knygoje autorius gyvai ir vaizdžiai pasakoja nepriklausomoje Lietuvoje išgyventus atsitikimus. Tai apysakų, novelių ir legendų rinkinys, kurį kiekvienas turėtų per- skaityti ir pasigrožėti autoriaus jau- dinančiais pasakojimais. Išleido LK klubas Chicago, 1985. Kaina su persiuntimu \$5.00. Illinois gyv. moka \$5.32. Užsakymus siųsti: Draugas 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

MLS. KOMPIUTERIŲ pagalba galite PIRKTI ar PAR- DUOTI NAMĄ mieste ir priemies- čiuose. Sąžiningai patarnaus J. BACEVIČIUS BELL-BACE REALTORS INCOME TAX — INSURANCE 6529 S. KEDZIE 778-2233

GREIT IR SĄŽINGINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBŪ. Nemokamai įkainuojame jūsų nuosa- vybę, taip pat pristatysim pagal pagei- davimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkė, mieste ar priemies- ty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užteį pas BUDRAITIS REALTY 6600 S. Pulaski 767-0600

KMIECIK REALTORS 7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER 284-1900 Jei norite parduoti ar pirkti savo nuo- savybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti Danutei Ščerbaitėi Mayer dėl sąžiningo patar- navimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

ATIDARAS APŽIŪRĖJIMUI

sekmadienį 1 - 4 v. p.p. 6305 S. Nashville — Liuksus 2 mieg. kamb. kond. nauja 2 ½ prausykla; žuoli- nių kabinetai; 5 namų apyv. daiktai; gazo šiluma ir centralinis vėsinimas; balkonai; bute skalbykla, pasidėjimui sklepe kamb. Puiki vieta — tiktai 1 blokas Jewel, vasi- tene, daktarų, bankų, restoranų ir keptykl. CTA sustoja prieiklyje. Patogus ir elegantiš- kas. Paskubėkite pamatyti. No. 848 — 84 ir Pulaski — 3 mieg. mūri- nis 30 m. namas; gero riedžio kabineto virtuvė mamai; pusiau baigtas sklepas, centrinis vėsinimas, 2 ½ auto. garžas, naujas kilimas. Skambinkite dabar!

No. 913 — 55 ir Kedzie 10 butų pelnū duodantis mūrinis namas: 6 — 1 mieg., 2 — 2 mieg. ir 2 — 3 mieg. butai; nauji žie- miniai langai ir verandos; pertaisytos prausyklos; nauji kilimai — \$40,000 paja- mu. Yra skalbykla su pinigais vartojamoms skalb. mašinoms. Visi butai išnuomoti. Skambinkite dabar.

No. 928 — 64 & Lawndale: 7 kamb. mūrinis su 3 dideliais mieg., prijungtas, pušim apkaltais TV kamb. arba 4-tas mieg., sklepe žaidimo kamb., didelis vaikams žaisti kiemas, 2 auto garažas, naujas šild. pečiukas, stogas ir vandens katilai. 64-ta ir Lawndale yra graži apylinkė su gerais kaimynais. Namas vertas prašomos kainos. Paskubėkite - skambinkite dabar.

No. 934 - 67 ir Lawndale: 2 butų, 3 kamb. ir 1 mieg. kiekvienam bute, moderni virtuvė ir prausykla savininkui; atskiras apšildymas; nereikalingas remontas; 4 m. stogas ir žeminiai langai; naujas 2 ½ auto su atidarymu garžas. Tikrai \$45,900 pir- mam paskambinus - paskubėkite.

No. 939 — 59 & Lawndale 7 kamb. plius butas giminaičiui šeimai su 4 dideliais mieg. savininkui. Moderni virtuvė, pertaisytos prausyklos, 2 auto garažas, 3 kamb. butas pajamoms ar giminaičiui šeimai, St. Nicks, daug priedų. Paskubėkite — skambinkite dabar.

No. 942 — Pravažiuokite, bet ne- trukdykite 3431 W. 63 Pl. Pertaisytas 2 butų su 5 kamb. ir 2 prausyklos 1-mam aukšte, 3 kamb. butas viršų pabeigti su mokesčiais; šitas sklepas; 2 auto garažas su atidarymu; nauja elektra ir kilimai. Geras pirkiny — paskubėkite.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pa- skambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namą įvertinimui skambinkite skubai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100 BOGAN area — by owner 3 bdrm, lge kitchen, lots of cabinets, full base- ment, new furnace, 2 car garage — 60's. 471-2386

BY OWNER — LEMONT

Custom brick bi-level, 3 bedrooms, 1 ½ baths, CAC, 2 ½ att. garage — mid 120's.

257—9261

MOSŲ KOLONIJOS

Richmond, Virginia

GABI LIETUVAITĖ

Audra Rudytė, Živilės ir Stasio Rudzių dukra, šiais metais baigė Swift Creek Middle School aštuntą skyrių. Audra yra veikli moksleivė ir lietuvaitė. Baigiančioji klasė, kurioje buvo 400 su viršum mokinių, ji buvo apdovanota įvairiomis premijomis.

Audra Rudytė

Departamento premija yra iš Science ir anglų kalbos, o iš advanced klasių tos klasės, kurių programos du ar tris skyrius į priekį eina, apdovanoja: Outstanding algebra student ir Outstanding Spanish student. Audra taip pat laimėjo trečią vietą Chesterfield County Science parodoje. Ji ne tik gerai mokosi, bet, būdama lietuvaitė, platina žinias apie mūsų pavergtą Tėvynę Lietuvą. Mokyklos laikraštelyje „Literary Endeavor“ Audra aprašė savo 1986 kelionę į Lietuvą. Audra visuomet prisideda prie mūsų Richmondo lietuvių

bendruomenės darbų. Pernai per Tautybų festivalį gražiai pasipuošus tautiniais rūbais, atstovavo lietuviams. Žiemos metu su sesute Raminta ir mamyte mokė Science muziejuje, kaip daryti lietuviškus eglytės papuošalus.

Ji su broliukais ir sesutėm dažnai stovyklauja Dainavoj Ateitininkų stovykloje ir net Stasys Rudys, jų tėvelis, yra buvęs stovyklos komendantu. Visa Rudzių šeima yra veikli mūsų bendruomenėje. Liūdna, kai sužinojom, kad persikelia keleriems metams gyventi į Luxemburgą. Visi tikrai jų pasiilgsim.

Linkime jiems visiems saugios kelionės, Dievo palaimos ir kad kuo greičiau sugrįžtų į mūsų lietuvišką šeimą.

Dr. Saulius Jankauskas

New Buffalo, Mich.

ŠAULIAI ŠAUDYKLOJE

Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopa, besireiškianti jūriniai šauliškoje veikloje Chicagoje daugiau kaip dvidešimt metų, kas metai savo nariams surengia sportinio šaudymo varžybas, kuriose vyrams, moterims ir sveičiams, kuopos veiklos rėmėjams, sudaromos sąlygos sportiniais šautuvais pašaudyti ir varžybiniame nuotaikoje savo taiklumą išbandyti. Jau daugiau kaip dešimt metų, varžomasi dėl gen. št. plk. K. Dabulevičiaus ir LDK Birutės dr. jos skirtų pereinamųjų taurių bei kitų dovanų, kuriomis apdovanojami laimėtojai.

1987 metų kuopos šaudymo varžybos buvo pravestos rugpjūčio 22 d. gražios gamtos aplinkoje New Buffalo sporto

klubo įrengtoje šaudykloje, apie 75 mylios nuo Chicago. Tą dieną, puikiam orui esant, į šaudyklą suvažiavo gražūs daukantėnu, vyrų ir moterų jūrų šaulių būrys. Vieni karšti šaudymo sporto mėgėjai atvažiavo dalyvauti varžybose, kiti pabuvoti gražios gamtos aplinkoje ir varžybų stebėtojų nuotaikas išgyventi.

Kuopos pirmininkui E. Vengianskui 12:30 val. pasveikinus varžybų bei šios išvykos dalyviams, nurodžius kokiomis sąlygomis bus šaudoma ir sudarius atskiras šaudytojų grupes, Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos šaudymo varžybos buvo pradėtos. Vyrų ir svečių grupėse buvo šaudoma padėtyse stacionariomis ir gulom iš 150 pėdų atstumo po 20 šūvių ir taikinius. Moterų grupėje — padėtyje gulom iš 100 pėdų tolimo. Šaudykloje aidėjo pavienių šūvių garsai, kulkos aižė taikinius, keitėsi šaudytojų paminos, šaudymo pozicijos, buvo tikrinami taikiniai ir atžymimi rezultatai, kurie nuotaikingai veikė į varžybų dalyvius ir stebėtojus.

Kaip ir buvo tikėtasi, vyrų grupėje aštri dvikova išsivystė tarp 1985-1986 metų pereinamosios taurės laimėtojo A. Aleksandravičiaus ir jo ilgamečio varžovo laimėtojo vis antrąją vietą B. Petrausko. Iki paskutinio šūvio nebuvo aišku, kuris iš jų šiais metais pasipuoš pirmosios vietos laimėtojo laurais. Ir pagaliau po didelių pastangų 4 taškų persvara pirmąją vietą ir gen. št. plk. K. Dabulevičiaus pereinamąją taurę išsikovojė B. Petrauskas, antroje vietoje palikdamas A. Aleksandravičių. Trečiąją vietą laimi K. Astra.

Moterų grupėje šiais metais draugiškos nuotaikos varžybų dvasioje pirmąją vietą ir LDK Birutės dr. jos ilgametės pirmininkės M. Tumienės pereinamąją taurę laimėjo G. Kuzmienė, antroji vieta atiteko P. Mikštienei.

Svečių grupėje pagal vyrų grupės šaudymo duomenis trečią vietą kvalifikavėsis be konkurencijos šaudė ilgametis Union Pier Lietuvių dr. jos narys St. Peterburgo Palangos šaulių kuopos šaulys K. Steponkus.

Varžyboms pasibaigus visi dalyviai ir stebėtojai buvo pakviesti prie padengtų, įvairiais skaniais maisto gaminiais apraustu stalių užkandžiams. Kiek užkandus bei atsigavimus, kuopos pirmininkas E. Vengianskas paskelbė varžybų duomenis, sveikino laimėtojus ir paguodos žodį tarė pralaimėjusiems. Taip po sėkmingo šaudymo varžybų keletą valandų buvo smagiai šeimyninėje nuotaikoje pabendrauta ir popietė gražios gamtos aplinkoje praleista. Vakarop, prieš išsiškiriant į namus, kuopos pirmininkas išreiškė padėką šių metų šaudymo varžybas suorganizuojančiam kuopos šaudymo sporto vadovui B. Petrauskui, skaniais užkandžiais paruošusioms A. Aleksandravičienei, J. Skvarčienei ir M. Gydienei, varžybų dalyviams, visiems šioje išvykoje dalyvavusiems ir bet kuo prie varžybų organizacinių bei užkandžių pagaminimo darbų prisidėjusiems.

Užvertus dar vieną Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos sportinio šaudymo metinių varžybų istorijos lapą, rausvai saulutei besileidžiant ir tik už mylios esančio Michigano ežero bangas, atėjo laikas skirstyti į namus. Šaudykloje visas nutilo, nurimo. Išsiveždami su savim geriausias nuotaikas daukantėnai sėdosi į automobilius. Staiga suurzgė užvesti motorai, pakilo dulksės ir visi patraukė Chicago link į namus.

J. Š.

Kai pagunda beldžiasi, vaizduotė dažniausiai atsiliepia.

Dan Bennett

Pastabos ir nuomonės

LĖŠOS MOKYTOJŲ SAVAITEI IR LIT. ŠVIETIMUI

Perskaicius „Draugo“ rugpjūčio 21 d., penktadienį, pirmąjį Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitės aprašymą, kur teigiama, kad „antra nesėkmė, kad Lietuvių Fondas, ligi šiol kasmet skyręs stud. savaitei po 3000 dolerių, šiais metais 1000 dol. nubraukė“. Iš šio pareiškimo susidaro skaitytų išvada, kad iki šiol buvęs geras Lietuvių Fondo kažkodėl šimet pablogėjo ir nebeskyrė tiek, kiek reikia, paliekant nuostolį Švietimo tarybai.

Kad nesudarytų kreivas vaizdas mokytojų studijų savaitės dalyviui, man irgi ten būnant, kur kelis kartus J. Masilionis apgailestavo tik dviejų tūkstančių skyrimą iš Lietuvių Fondo, noriu paminėti priežastis, kodėl šiais metais buvo mokytojų savaitei 1000 dolerių mažiau, kai bendra finansinė Lietuvių Fondo parama LB Švietimo tarybai su 54,700 dolerių šiais metais buvo didesnė už 53,500 dolerių praeitais metais.

Man, kaip Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisijos nariui, teko dalyvauti posėdžiuose ir paramos prašančių apklausinėjimuose. Kai apklausinėjime Švietimo tarybos pirm. dr. Jonas Račkauskas buvo paprašytas nurodyti, kur būtų galima sumažinti prašymų švietimo reikalams sumą, kai

paprašyto bendro skaičiaus 82,017 dolerių sumoje Lietuvių Fondas nepajėgė patenkinti, tarp kitų sumažinimui, dr. Jonas Račkauskas pasiūlė sumažinti 1000 dolerių mokytojų studijų savaitei, pabrėždamas, kad šis 1000 dolerių bus pridėtas iš Švietimo tarybai visuomenės suaukotų lėšų, kurios buvo gautos praėjusį rudenį.

Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisija šį dr. Jono Račkausko pasiūlymą priėmė, skirianč užtenkamai paramos mokytojų studijų savaitei, kai tam reikalui 1000 dolerių jau buvo numatyta iš kitų Švietimo tarybos lėšų.

Yra įvairių nuomonių, ar mokytojų studijų savaitei skirstyti lėšas ir pati savaitė atneša reikiamos naudos lituanistiniam švietimui? Ar galėtų daugiau naudos atnešti kitaip organizuojant šios rengimo? Tobulybei galo nėra, o per tiek metų tų pačių rengėjų ar tų pačių lektorių pastangos, nelengvos ir nedėkingos, nesukvietė tų lituanistinių mokytojų, kuriems ši savaitė būtų labiausiai reikalinga ir naudinga. Vis vien ji liko naudinga tiems veteranams ir būreliui jaunųjų mokytojų, kurie per eilę metų suvažiuoja, aptaria senas ir naujas lituanistinio švietimo problemas, atgavina darbo nuotaiką, suranda

DRAUGAS, penktadienis, 1987 m. rugsėjo mėn. 4 d. 5

naujo entuziazmo, mūsų vidurinei kartai nuošaliai laikantis nuo sunkių lituanistinio švietimo problemų ir švietimo darbų tęsia toliau.

Viso to akivaizdoje ir rugsėjo mėnesį ateinantis Lietuvių Bendruomenės Švietimo tarybos lėšų telkimo vajas lituanistiniam švietimui yra aktualus ir reikalingas plačiosios visuomenės paramos. Kai lėšų stoka

ir su tuo iškilę streikai uždaro JAV valstybinių mokyklų duris ir palieka jaunimą gatvės auklėjimui, lėšų stoka niekad neturėtų uždaryti mūsų lituanistinių mokyklų duris ar nutraukti mokytojų studijų savaites, jų rengimui surandant naujas darbo rankas, naujus lektorius ir visų generacijų dalyvius.

Br. Juodelis

A.†A. JURGIS GIBIŠAS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1987 m. rugsėjo 2 d., 6:30 val. ryto sulaukęs 76 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Šilutės apskrityje, Gribalių kaime, Klaipėdos krašte. Amerikoje išgyveno 38 m. Pasiliko dideliame nulūdime žmona Elena (Katauskaitė), sūnus Albertas, dukterys Lydia ir Ingrida, 15 anūkų ir 6 proanūkai.

Kūnas pašarvotas penktadienį nuo 10 iki 7 v.v. Modell Funeral Home koplyčioje, 5725 Pulaski Rd. Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 5 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę žmona, sūnus ir dukterys.

Laidotuvių direkt. Modell Funeral Home. Tel. 767-4730.

Tešviečia Amžinoji Šviesa

A.†A. ROBERTUI SIRUČIUI

skausme likusių velionio žmoną ELENĄ, mūsų draugijos narę, ir velionio seserų šeimas nuosirdžiai užjaučia

Lietuvos Dukterų draugija

A.†A.

VLADUI KASPERAVIČIUI

Lietuvoje mirus, jos sūnus JUOŽĄ ir ALEKSĄ KASPERAVIČIUS, jų šeimas, taip pat visus kitus šeimos narius nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Elena ir Vytautas Jasinevičiai
Sofija ir Vytautas Ripskiai
Bronė ir Vytautas Rusteikiai
Aldona ir Juozas Stasiuliai
Katrytė ir Kazimieras Valiai
Birutė ir Bernardas Vindašiai

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60606
Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747
HOURS: Mon.-Thu. 9-5, Fri. 9-4, Sat. 9-5
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1965

STAN BALZEKAS, Ltd.

PONTIAC — SAAB
6621 W. OGDEN, BERWYN
312-788-5700

PONTIAC 1000

Standard features on the 1987 Pontiac 1000 include a 1.6 liter 4-cylinder engine with a 4-speed manual gearbox, rack and pinion steering, and a full coil suspension.
As low as \$5,395 complete

APLINK MUS

x „Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuve del Darbo dienos šventės pirmadienį, rugsejo 7 d., nedirbs „Draugas“ antradienį, rugsejo 8 d., neišeis, bet dirbs kaip paprasta diena ir rengs „Draugo“ trečiadienio, rugsejo 9 d. laidą.

x Akt. Vitalis Žukauskas, šiuo metu dirbęs „Darbininko“ redakcijoje, atvyks į Chicago ir rugsejo 27 d. „Draugo“ metiniame bankete atliks humoristinę programą. Jo aktoriskais sugebėjimais ir „vieno žmogaus teatru“ susidomėjimas yra didelis. Reikia manyti, kad jo programa bus patenkinti ir „Draugo“ banketo lankytojai rugsejo 27 d. Martiniqve restorano pokylių saleje Evergreen Park, Ill.

x Jane Norfleet, Chicagos pašto viršininkė, prašo pranešti, kad pirmadienį, Darbo dienos šventėje, rugsejo 7 d., paštas bus uždarytas ir neatliks normalių darbų. Bet visi galės pasinaudoti biznio pašto langeliu ir specialūs laiški bus išnešiojami, nepaisant šventės ir valandų.

x Ses. Mercedes Mickevičiūtė, Šv. Kazimiero seserų vienuolijos narė ir žymi dailininkė, Amerikos Lietuvių moterų sąjungos seimo išrinkta žymiausia šių metų Lietuvoje Moterimi ir jai įteiktas pažymėjimas „už nuopelnus mokant jaunimą ugdati ir puoselėjant kilnias religines temas meno srityje“. Ta pačia proga jos ses. Mercedes pasveikino ir palinkėjo jai „daug Dievo palaimos ir ištvermės naujuose darbuose“.

x Kazys Daulyš, Nijolė Dumbrytė iš Chicagos, A. Smilgius, East Chicago, Ind., Petras Žilinskas, Lyndhurst, Ohio, Irena Vinclovas, Mayfield Village, Ohio, Ona Čenkus, Howard Beach, Queen, N.Y., B. P. Tarutis, Willowick, Ohio, St. Česna, St. Petersburg Beach, Fla., G. Lapėnas, Deltona, Fl., gražio laimėjimų šaknelės ir kiekvienas paaukojo po 10 dol. Labai dėkojame.

x E. Daniliūnas, London, Kanada, mūsų bendradarbis, D. Liutikas, Orland Park, Ill., Elena Baltrušaitienė, Livonia, Mich., V. Kežinaitis, Hamilton, Kanada, A. Čepėnienė, Worcester, Mass., Irena Simonaitis, Barrington, Ill., Juozas ir Eugėnija Gečai, Dayton, Ohio, A. Gaidžiūnas, Belvidere, Ill., J. Asminas, Livonia, Mich., A. Samušis, Richmond Hills, N.Y., Julius Nesavas, Detroit, Mich., Rūta Pakštas, Huber Hts., Ohio, M. Jasutis, Los Angeles, Cal., gražio laimėjimų šaknelės ir kiekvienas paaukojo po 10 dol. Nuoširdūs acii.

x Adv. Povilas Žumbakis skaitys paskaita laike Pasaulio Lietuvių gydytojų suvažiavime, tema: „Valdybų ir tarybų narių teisinė atsakomybė korporacijose“, rugsejo 6 d., sekmdienį, 5 val. po pietų, Hyatt Oak Brook viešbutyje. Visi gydytojai ir svečiai kviečiami dalyvauti. (pr.)

x KASOS naujoi įstaiga 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, tel. 598-1333, veikia: pirm. 12-7, ket. 3-7, penkt. 12-7, šeš. 9-1. Antr., treč. uždaryta. Kasoje labai palankios namų pirkimo paskolos (Mortgages 9.75%, 1.5 points). Automobilio pirkimo paskolos 9.5%. (sk.)

x Dr. Aldona Juozevičienė yra Antano Maceinos akademijos rengimo komiteto narė. Ji rūpinasi kavutės paruošimu. Akademijs įvyksta sekmdienį, rugsejo 20 d., Jaunimo centro didžiojoje saleje. Kvietimus jau dabar galima gauti Vaznelių krautuvelyje.

x Joana Krutulienė, Lietuvos Dukterų organizacijos veikėja ir jų rengiamų pokylių pravedėja, uoli Putnamo seselių remėjų rengiamų madų parodų modeliutoja ar komentatorė, modeliavusi savo pačios ir kitų siūtus rūbus, šiais metais 26 madų parodoje spalio 11 d. Jaunimo centre puošis House of Mary salono drabužiais. Šios parduotuvės drabužius taip pat modeliuos daugelio altruistinių organizacinių darbuotoja Sofija Plėnienė ir naujai išijungusi į modelių tarpą N. Jurkutė-Zoloto.

x A. a. dail. Broniaus Muri-no parodos katalogas jau atiduotas spaudai. Katalogą redagavo Algimantas Kezys. Techniškai apipavidalino Vincas Lukas. Dail. Murino paroda bus Čiurlionio galerijoje rugsejo 18-27 d. Atidarymas rugsejo 18 d., 7:30 val. vak.

x Jadvygos Baltuonienės vadovaujamas Montrealio mergaičių choras „Pavasaris“ pirmą kartą koncertuos Chicagoe rugsejo 26 d., šeštadienį. Koncerta ruošia Lietuvių Moterų federacijos Chicagos klubo valdyba.

x Vytautas Kasniūnas skaitys paskaita Korp! Neo-Lithuania suvažiavime, kuris bus rugsejo 5-7 dienomis Union Pier Karaičių vasarvietėje „Gintare“. Suvažiavimas prasidės šeštadienį 3:30 val. p.p. ir baigsis pirmadienį 3 val. p.p. Suvažiavimo programa plati ir taip pat bus tariamasi organizaciniais reikalais.

x M. Macevičienė, Chicago, Ill., gražio laimėjimų šaknelės, pridėjo 10 dol. auka su prierašu: „Jei ką laimesiu, tai puse skiriu „Draugui“. Labai acii.

x Prof. dr. S. Vardys, Norman, Okl., dr. Ina Užgiriene, Worcester, Mass., dr. Vladas Lelis, Rochester, N.Y., Vincetas Ignaitis, Toronto, Kanada, O. Deveikienė, Los Angeles, Cal., J. Kudirka, Bethany Beach, Del., L.A. Maskaliūnas, Palos Park, Ill., Maria Zigaitis, St. Petersburg Beach, Fla., Jadvyga Klorys, Euclid, Ohio, Joseph Janiūnas, Stratford, Conn., Valė Sajauskienė, Baltimore, Md., gražio laimėjimų šaknelės su 10 dol. auka. labai dėkojame.

x Bronius P. Juodelis, Wil-lowbrook, Ill., visuomenininkas, Anthony Rukšėnas, Cleveland, Ohio, Vladas Žemaitis, Pefferlaw, Ont., Kanada, Jonas Raulickis, Dearborn Ht., Mich., Izidorius Tavaras, Merrillville, Ind., M. Zabulionis, Toronto, Kanada, V. Snarskis, Sunny Hills, Fla., K. Žygas, Grand Rapids, Mich., J. Liauba, Hamilton, Ont., Kanada, Ant. Kirkutis, West Hartford, Conn., M. Lembertas, Santa Monica, Cal., R. Pleiniene, Hamilton, Kanada, Anelė Povilaitienė, Great Neck, N.Y., gražindami laimėjimų šaknelės, kiekvienas paaukojo po 10 dol. Nuoširdūs acii.

x Pigiai parduodama lietuviška ENCIKLOPEDIJA. Skambinti 434-1669. (sk.)

x Greit parduodu vienos ir dviejų seimų namus Chicagoe ir apylinkėse. Skambinkite RE MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169. (sk.)

Dalis mokytojų Dainavoje rugpjūčio 20 d įvykusioje Mokytojų studijų savaitėje. Nuotr. Viktoro Kučo

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

DARIAUS GIRENO MOKYKLA

Kas yra Darius ir Girėnas visi žinote, tai mūsų drašuliai didvyriai. Jie gyveno ir mokėsi Chicagoe, todėl jų garbei ir paskirta ši lituanistinė mokykla. Ji lituanistinė todėl, kad mokinius, nemačiusius Lietuvos, supažindina su ja. Moko lietuvių kalbos žodžiu ir raštu, pasakoja apie šios tautos praeiti ir dabartį. Pavaizduoja jos papročius ir kultūrinius laimėjimus.

Dirbama planingai, kursas einamas pagal Švietimo tarybos nustatytą programą. Kad kursas būtų lengviau išeinamas, jis suskirstytas į aštuonis metus, pagal šio krašto mokyklų sistemą. Ir trijų bei keturių metų vaikučiai pratinami prie mokyklinio gyvenimo. Jie irgi turi savo klasę darželiu vadinamą. Ten žaidžia su lietuvišais draugais, kalbasi lietuviškai, mokytojos, tos srities specialistės, priežiūroje ir globoje. Pa-buve darželyje metus ar kelis metus, pereina į normalios mokyklos pirmąjį skyrių. Čia išmoka paskaityti ir parašyti. Taip metai po metų tobulinasi, kol išmoka gražiai paskaityti ir laiškus į tėvelių kraštą parašyti. Tai toks yra lietuviškos mokyklos tikslas. Kad lengviau būtų išeinamas kursas, vartojamos palengvinančios priemonės: paveikslai, skaidrės, žaidimai ir kita.

Pasitaiko ir tokių mokinių, kurie iš mažens neturėjo laimės šeimoje kalbėti lietuviškai arba labai mažai susipažino su lietuvių, ši mokykla pagelbsti ir tokiems. Turi specialią klasę dvikalbe klase vadinamą. Joje pasimokė ketelė metų mokiniai, pramoksta lietuviškai paskaityti, parašyti ir kasdieniniams reikalais susikalbėti. Jiems yra sunkiau gerai išmokyti lietuviškai, nes trūksta užmokyklinės praktikos.

Stengiamasi visus patenkinti, nes mokytojai dirba ne už pinigą, o su meile ir pasiaukojimu saviems tautiečiams. Jei mokytojai gautų pilnus atlyginimus, ne viena lituanistinė mokykla finansiskai neišilaikytų. Daug tėvų nevertina šio mokytojų pasiaukojimo, neleidžia savo vaikų į lietuviškas mokyklas. Nežinau ką jie galvoja, tikriausiai kiek nutolę nuo lietuviškos ar nežino lietuvių kalbos vertės. Toji kalba yra ne tik lietuvių tautinė kalba, bet ir mokslinė kalba. Ji dėstoma daugelyje pasaulio universitetų ir moki-si jos daug kitataučių studentų.

Šios mokyklos mokytojai nori bendrauti su mokinių tėvais, kad palengvintų mokinių darbus namuose ir užmęgtų tampsresnius ryšius. Tėvai, mokiniai

ir mokytojai sudaro didelį šeimos židinį. Todėl bendravimas yra svarbus. Kaip šeimoje pasitaiko mažų nesklandumų, taip ir šioje didžiojoje šeimoje būna tokių. Čia susitinka žmonės įvairių įsitikinimų, skirtingų būdo savybių ir skirtingų pažiūrų mokymo bei auklėjimo srityje. Tačiau siekiant visiems bendro tikslo, galima rasti kompromisų ir dirbti vieningai. Pabrėžiū, bendravimas yra vienas iš svarbiausių dalykų. Šioje mokykloje kiekviena klasė turi atskirą mokytoją. Esant nedideliams mokinių skaičiams, mokytojai gali individualiai daugiau padėti kiekvienam mokiniui. Mokykla supa lietuviška aplinkuma: laisvės paminklas, susirūpinęs Rūpintojėlis žvelgia į mokyklos langus, čia pat tėvų jėzuitų centras su gražia koplyčia, kur mokiniai pasimeldžia pradėdami mokslo metus. Sienose daug lietuviškų paveikslų, o Čiurlionio galerijoje nemažai įdomių parodų, kurias mokiniai gali aplankyti.

Mokykla ruošia Kalėdų eglutę, mini Vasario 16 ir Motinos diena. Klasėse prisimena ir kitas tautines šventes bei žymius asmenis. Kartą į mėnesį atvyksta žymių asmenų ir su mokiniais praveda pasikalbėjimus ir atlieka kai kuriuos praktiškus darbus. Visi dirba, visi užimti. Šoka tautinius šokius, dainuoja, ruošiasi pirmajam komuniškai ir Sutvirtinimui religinių pamokų metu. Tos 4 valandos (9-1) greitai prabėga, nes mokiniai dar turi pusę valandos pertrauką, kurios metu užsikanda priešpiečių ir tarp klasių pabendrauja.

Jaunimo centre yra ir aukštesnioji mokykla, kurią lanko šia mokykla baigę mokiniai. Yra ir Pedagoginis institutas su turtinga biblioteka ir video įrengimais, kuriais leidžia ir mums pasinaudoti.

Tuoju po pamokų vyksta skautų suiegos. Tėvams nebereikia sekmdieniais specialiai vežti

skautus, kaip anksčiau būdavo. Visi patogumai po vienu stogu.

Stengiausi kiek plačiau apibūdinti lietuviškos mokyklos darbą, kad tėvai žinotų, kuriam tikslui savo mokinius leidžia. O kurie dar neleidžia, kad leistų. Mokykla darbą pradeda rugsejo 12 d. 9 val. ryto Jaunimo centro antrojo aukšto patalpose. Bus registracija ir pamokos. Visi keliai veda į Jaunimo centrą. Yra apsauga. Informacijai gali kreiptis šiuo telefonu: 476-5381. J. Plačas

Ses. Mercedes Mickevičiūtė priima iš Amerikos LRK moterų sąjungos pirminkės Aldonos A. Shumway žymiosios Lietuvos Moters žymeni.

MIMIKOS MENAS

Dvidešimt pirmoje Mokytojų studijų savaitėje viešėjo „Pantomima“ profesionalai aktorai Liuda Apinytė Popenhagen, jos vyras Ron ir mažytė dukrelė Renata.

Liuda yra augusi Sydney, Australijoje. Būdamą dar mokykloje, žavėjo žiūrovus savo vaidyba bei deklamavimu. Skautų organizacijoje pasižymėjo geru vadovavimu bei laudu pravedimu.

Liuda studijas baigė Sydnejaus universitete, lankė vaidybos mokyklą. Vėliau išvyko į Paryžių ir lankė garsiąją Jacques Lecocq mimikos ir judesio teatro mokyklą. Čia susipažino su amerikiečiu Ron Popenhagen, kuris, baigęs šią mokyklą,

NETOLIMA PRAEITIS IR POKALBIS (7)

Susirūpinimas lietuvių kalba

JUOZAS MASILIONIS

Iš penktadienio į šeštadienį visą naktį žaibavo ir lijo. Žaibavo! Dar tokio žaibavimo nebuvau matęs: žaibuoja aplinkui, visur, o ne vienoje kurioje pusėje. Žaibuoja, pasišviečia ir trenkia. Lyja, lyja. Skautai anojė pusėje ežero palapinėse tikrai vargsta. Buvo prašėsi dar prieš stovyklą, jei būtų audra, atbėgti į salę. Neatbėgo, tilpo užėzerės namelyje – virtuvėje.

Dienos pirmininke pakviečiama čikagietė mokytoja Ona Jagėlienė. Pirmoji paskaita „Netolima, bet primiršta praeitis“.

Gyvendami Vokietijoje, liukėjome, kitais metais susitikti nepriklausomoje Lietuvoje, ir tie linkėjimai atrodė tikri, nuoširdūs. Emigravom ir užjūrius, rašėm vadovėlius, kurių žinios baigėsi su neprikl. Lietuvos pabaiga. Bėgo metai, blėso viltys grįžti. Tautinis sąmoningumas imta palaikyti partizanų minėjimais, laukiant S. Kudirkos, prisimenant Kalantą. Dabar pamažu primirštami ir jie.

Kurie dar neleidžia, kad leistų. Mokykla darbą pradeda rugsejo 12 d. 9 val. ryto Jaunimo centro antrojo aukšto patalpose. Bus registracija ir pamokos. Visi keliai veda į Jaunimo centrą. Yra apsauga. Informacijai gali kreiptis šiuo telefonu: 476-5381. J. Plačas

kalbama lietuviškai, kokie sunivisą naktį žaibavo ir lijo. Žaibavo! Dar tokio žaibavimo nebuvau matęs: žaibuoja aplinkui, visur, o ne vienoje kurioje pusėje. Žaibuoja, pasišviečia ir trenkia. Lyja, lyja. Skautai anojė pusėje ežero palapinėse tikrai vargsta. Buvo prašėsi dar prieš stovyklą, jei būtų audra, atbėgti į salę. Neatbėgo, tilpo užėzerės namelyje – virtuvėje.

Dienos pirmininke pakviečiama čikagietė mokytoja Ona Jagėlienė. Pirmoji paskaita „Netolima, bet primiršta praeitis“.

Gyvendami Vokietijoje, liukėjome, kitais metais susitikti nepriklausomoje Lietuvoje, ir tie linkėjimai atrodė tikri, nuoširdūs. Emigravom ir užjūrius, rašėm vadovėlius, kurių žinios baigėsi su neprikl. Lietuvos pabaiga. Bėgo metai, blėso viltys grįžti. Tautinis sąmoningumas imta palaikyti partizanų minėjimais, laukiant S. Kudirkos, prisimenant Kalantą. Dabar pamažu primirštami ir jie.

Kurie dar neleidžia, kad leistų. Mokykla darbą pradeda rugsejo 12 d. 9 val. ryto Jaunimo centro antrojo aukšto patalpose. Bus registracija ir pamokos. Visi keliai veda į Jaunimo centrą. Yra apsauga. Informacijai gali kreiptis šiuo telefonu: 476-5381. J. Plačas

raudona spalva, ryškiai matytusi, kiek Sov. Sąjunga pavergė tautų. Reikia vadovėlio, kur būtų aprašyti šie neseni praeities įvykiai, prisimintini ir dabar, norint pakelti mokinių tautinį sąmoningumą. Reikia pratinti mokinius skaityti žurnalus ir laikraščius, reikalaujant papasakoti ką nors iš jų, daryti iškarpas. Gyvenam dabar, nuo dabarties grįžkime į netolimą praeiti.

Rūta Udrienė suorganizavo pokalbį (simpoziumą) su jaunimu. Ji pirmininkavo ir statė klausimus, atsakinėjo M. Sandanavičiūtė-Newson, iš Los Angeles, A. Gražytė ir A. Jasaitė iš Chicagos, A. Gražulis iš Detroito ir R. Musonytė iš Chicagos. Buvo klausama, ar verta lietuviškai kalbėti, kodėl ne-

pasiliko joje dėstytoju. Be to, Liuda Sorbonos universitete studijavo kalbas. Laisvalaikiais vertė vaidinimus iš prancūzų į anglų kalbą. Ji, gastroliuodama po Europą, vaidino Edinburgho, Strassburgo, Liono ir Paryžiaus festivaliuose. Vėliau apsigyveno Paryžiuje. Ištekėjusi persikėlė gyventi į JAV ir įsikūrė Iowos valstijoje. Su vyru gastroliavo vidurio Amerikos vakaruose ir Kanadoje.

Mokytojų studijų savaitėje Liuda ir Ron pademonstravo judesius: ėjimą, lipimą, meilės išreikimą ir t.t. Taip pat vaidino su kaukėmis. Visi dalyviai džiaugėsi reta ir malonia proga juos stebėti.

Vakare atsisveikinimo vakarą, o nuo ankstyvaus sekmdienio ryto prasidėjo išsiskirtymas – kelionės į savus miestus, kur po savaitės kitos jau prasideda naujieji mokslo metai.

Mimikos aktorai Ron ir Liuda Apinytė Popenhagen Mokytojų studijų savaitėje Dainavoje. Nuotr. Viktoro Kučo

Regina Kučienė